

Akdenizde muvazene Fransızların iddialarına göre

İngiltere İtalyan hazırlıklarını cevabsız bırakmıyacak, Jour gazetesi, silâhlanma yarışında İtalya muhakkak surette İngiltereye mağlûb olacaktır, diyor

Soruyorlar

“İtalya yeni inşaatın ihtiyaç gösterdiği parayı nasıl bulacak, sosyal sınıfların fakirleşmesinden çekinmiyecek mi?”

Londra 8 (Hususi) — İngiliz donanmasının iki haftaya kadar garbi Akdenizde manevralara başlayacağı, amiralik dairinden bildirilmektedir. Bir safi harb gemisiyle birçok kruvaziyer (Devamı 9 uncu sayfada)

Uzakşarkta vaziyet vahamet kesbediyor

Japonlar Şanghayda bir İngiliz otelini işgal ettiler ve İngiliz bayrağını indirip Japon bayrağını çektiler, Fransızlarla da bir hâdise oldu

Şanghayda Fransız imtiyaz mıntakasını Japon mıntakasından ayırmak için gerilen telörgüler

Londra 8 (Hususi) — Şanghayın bey-nelmile imtiyazlı mıntakasında bugün tekrar iki hâdise vukubülmüştür. Biri Fransız, diğeri de İngiliz mıntakalarında cereyan eden bu hâdiselerden do- (Devamı 9 uncu sayfada)

Şuşnig, Avusturyanın istikbalini anlatıyor

Başvekil “Orta Avrupada Avusturyanın tarihî vazifesini muhafaza ederek Almanya büyük hizmetler yapabiliriz. Fakat asla bir Bavyera olamayız!” diyor

Bir İngiliz gazetecisi Avusturya Başvekil Schuschnigg ile görüşmüş ve Başvekilden Avusturyanın istikbali hakkında ne düşündüğünü sormuştur. Bu şayanı dikkat mülâkâtı naklediyoruz:

Viyananın göbeğinde krem renkli bir bina vardır. Burası eski Metternich sarayıdır. İşte bu binada, vaktile imparatorluk hariciye nazırlarının, ecnebi devlet sefirlerini bekletilikleri odalardan birinde Avusturya Başvekil Schuschnigg ile konuşuyorum.

Kurt von Schuschnigg, kırk yaşlarında kadardır. Fakat dikkatli bir itina ile ayrılmış saçları çoktan ağarmıştır. Yüzü aristokrat bir neslin izlerini taşır, gözleri sâkin ve dâima kayıtsız gibidir, yanakları, hergün yüzen ve ata binen bir sporcunun renkli yanaklarıdır.

Avusturya Başvekil, asker bir ailenin çocuğudur. Babası, ülkesine epeyce yararlıları dokunmuş olan bir generaldi. Kendisi de, gönüllü olarak askere gitmiş (Devamı 3 üncü sayfada)

Schuschnigg

Taksim stadında yangın

Bir boyahane, bir tamirhane ve iki otomobil yandı

Dün gece saat 22 de Taksim stadyo-mundan çıkan yangın neticesinde, binanın Kışlağecidi sokağındaki cebhesinde bulunan 25 numaralı Mihrapa aid basma boyahanesi ile 27 numaralı Lâtifin otomobil tamirhanesi yanmıştır.

Yangını ilk evvel Ayaspaşa mahallesi bekçisi görmüş ve karakola derhal malûmat vermiştir. 22.10 da Beyoğlu itfaiye grubu yangın yerine gelmiştir. Alman konsoloshanesi önündeki ve İstiklâl cadesindeki terkos musluklarından ve Bay (Devamı 9 uncu sayfada)

Eden, istirahat köşesinde bize aid eserleri okuyor

İngiltere Hariciye Nazırı Eden'in Cote d'Azur'de birkaç haftalık bir istirahate çekilmesi hâdisesi Avrupa matbuatında uzun uzadıya bahis mevzuu olmakta berdevamdır. Zamanın sıkışıklığı ile tezat teşkil eden bu istirahate türlü türlü manalar verilmekte, bu arada Chamberlain tarafından tasavvur edilen haricî siyaset tebeddülüne aid bazı mühim noktalar Bay Eden'in taraftar olmadığı zikredilmektedir.

Dünya gazetele-ri bu dedikodu ile meşgul oladursunlar, Bay Eden şu sırada çiçekli bahçelerle süslenmiş istirahat köşelerinde rahat ve sâkin yaşıyor. Fakat, gene bu gazetelerden öğreniyoruz ki Bay Eden'in başlıca eğlencesi okumaktır. Londradan hareket ederken, yanına Türkiyenin yükselişine (Devamı 5 inci sayfada)

İngiltere Hariciye Nazırı Bay Eden

Yekta vapuru Köstencede kazaya uğradı

Türk bandıralı Yekta vapuru Köstence limanında bir kazaya uğramış, batmak üzereyken müşkülâta kurtarılmıştır. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

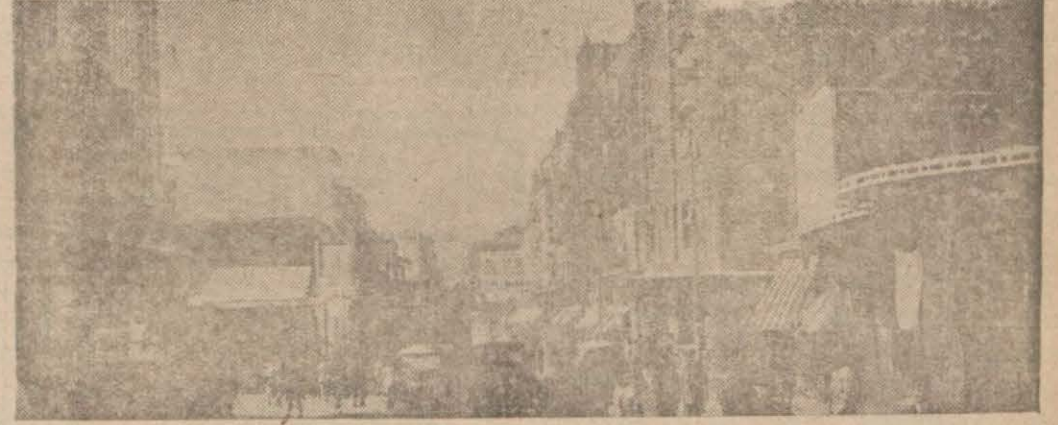
Birkaç gün evvel limanımızdan hurda demir yükliyerek Köstenceye hareket eden ve 1100 tonluk olan Yekta vapuru dün Köstenceye muvasalat etmiştir. Limana girip gösterilen mahalile demirlemek üzere manevra yapmaktayken (Devamı 5 inci sayfada)

Pis maksadlı bir Beyrut gazetesine cevab

Türkiye çetecilik yapmaz!

Çeteciliği orduları olmiyan milletler yaparlar. Türklerle Suriyelilerin arasını açmak istiyen düşmanlara hadlerini bildirmek lâzım gelirse bu işi yapacak çeteler değildir.

Yazan: Muhittin Birgen

Beyruttan bir manzara

Beyrutta çıkan L'orient isiminde bir gazete, geçenlerde, Türkiye - Suriye dostluk muahedesinin tarafımızdan feshedilmesi üzerine bir makale yazmış ve bunda bir zamanlar, milli mücadele sıralarında milli kuvvetlerin Fransızlara karşı yaptıkları çete harblerinden bahsederek, bir hayli tafsilât verdikten sonra,

«Acaba gene bu çetecilik devri başlıya cak mı?» diye ortaya bir sual atmıştı. Sekizde biri Lübnanlı, altısı kosmopolit ve ikisi de Fransız mah olan bu gazetenin sorduğu bu sual, Türkiye Cumhuriyetini çetecilikle itham etmek ve bu suretle Lübnan ve Suriyede bizim aleyhine (Devamı 2 inci sayfada)

Köy kızlarına biçki, ev idaresi öğretilcek

Kültür bakanlığı tarafından tecrübe mahiyetinde Bursa köylerinde seyyar bir kurs açıldı

Ankara 8 (Hususi) — Kültür Bakanlığı köy kızlarına ev idaresi, biçki, dikme ve nakış öğretmek üzere yurdun muhtelif mntakalarında kurslar açmayı düşünmektedir. Bakanlık bu yıl bir tecrübe mahiyetinde olmak üzere Bursa köylerinde seyyar bir kurs açmıştır. Tayin

edilen muallim kursun tahsil müddeti olan dört ay bir köyde tedrisatta bulunacak, bu suretle bir sene içinde üç köyde kurs açılmış olacaktır.

Bu kurslardan alınacak neticelere göre yeni kurslar açılacaktır.

☐ Türkçe konuşma mecburiyeti hakkındaki kanun teklifi ☐

Münevverler ne düşünüyorlar?

Bir Musevi tacirin fikri: “Türkiyede yaşayanlar buranın lisanını da sevmiye mecburdurlar. Sevmiyenler, bence kanunun tesbit edeceği her türlü cezaya müstahak olurlar,,

«Vatandaş türkçe konuş» tavsiyesi tez günde kanunî bir emir mahiyetini alacak gibi görünüyor. Meclise bu hususta bir teklif yapılmıştır. Acaba Türkler ve Ermeni, Musevi, Rum olan Türk vatandaşları bu kanun teklifi hakkında ne düşünüyorlar? Aşağıda yaptığımız anketin neticesini bulacaksınız:

Hüseyin Cahid

İrfan Emin

Sani Yaver

Avukat İrfan Eminin fikri

Avukat İrfan Emin: — Hah şöyle... diyor... Ancak bu suretle ki, kulaklarımızın, ve sinirlerimizin âyarı düzelecek! Hattâ diyebilirim ki, bu hususta, müsamahakârlıkta hayli ifrata varmış bulunuyoruz. Bu yüzden, bu kanunun tatbikine memur edilecek kimselerin işleri hayli zor olacaktır. Hani: «Geç olsun da güç olmasın» diye bir darbimesel vardır. Onu hatırlayınca insanın bedbinleşeceği geliyor. Çünkü bu iş hem gecikti, hem güçleşti. Fakat ne çıkar? İster güç olsun, ister geç olsun yeter ki olsun!

Doktor Sani Yaver diyor ki:

Doktor Sani Yaver de İrfan Eminle hemfikir:

« Bazı vatandaşlar, diyor, türkçeyi istihfaf etmekte, ve nisbet yaparcasına başka lisanları konuşmakta o kadar ileri gittiler ki, birçok kimseler, şimdi kanunun çıkaracağı bu yasağı, şahsan koymıya kalkıştılar. Bizim lisanımızı anlamayanlar, bizi anlamak istemiyorlar, bizi anlamak istemiyenler de, biz'mle anlaşmak istemiyorlar demektir. Fakat biz, o kadar geçimli bir milletizdir ki, bizimle gönül rızasile bağdaşmayanlarla, böyle zorla anlaşmasını da biliriz. Türkçe konuşmayanlara verileceğini söylediğiniz cezalara gelince, ben onları hiç te ağır bulmuyorum: Çünkü ceza ne kadar şiddetli olursa, maksada o kadar çabuk kavuşulur! Maruf bir hekimin mütaalesi Adının yazılmasını istemiyen çok maruf bir hekimimiz ise, bilâkis, Meclise (Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün

Türkiye çetecilik
Yapmaz!

Yazan: Muhittin Birgen

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

mizde propaganda yapmış olmak maksadına istinad ediyordu. Bunu okuduğum zaman gülmüştüm.

Geçen hafta Halebe İskenderun arasındaki yol üzerinde Halebe yakın bir yerde bir soygun vak'ası oldu. Kim bilir hangi millete mensub bir takım şakiler, yolu kestiler ve 19 otomobili durdurup yolcuları soydular. Fakat, son bir otomobile Fashî birkaç Fransız askeri varmış. Bu askerler, silâhlarla eşkiyaya mukabele edince bunlar da soydukları eşya ve servetin bir kısmını bırakıp kaçtılar. L'orient gazetesi bu vak'ayı ele alıyor ve «Geçende acaba bu çetecilik devri yeni den başlayacak mı, demedik mi idi işte!» diyor.

★

Bu gazetenin maksadı, Türkiye Cumhuriyetini, çetecilikle siyaset yapan ve Suriyenin huzur ve sükununu çeteler vasıtasıyla ihlâl eden bir memleket olarak tasvir edip onun gerek Suriye halkı arasında, gerek yabancı memleketler efkârı karşısında itibar ve haysiyetini düşürmeğe çalışmaktır. L'orient gibi, Beyrutun rastgele herhangi bir müşteri için ucu ve hazır bir meta olan gazetelerin neşriyatı Türkiye Cumhuriyetinin kadir ve itibarına elbet hâlel vermez. Fakat, gerek Lübnanda ve gerek Suriyede bu nevi propagandalar yapanlar, saden ibaret olmadığı için bunlara karşı birkaç söz söylemek lâzımdır.

L'orient gazetesinin bahsettiği çetecilik vukuatı, geçmişte hakikaten olmuştur. Fakat, o çetecilik Suriye halkına karşı ve yol kesip insan soymak için değil, kendisini kurtarmak için dünyaya karşı mücadele etmek mecburiyetine düşmüş bir halkın müstemlekeci istilâsına mâni olmak üzere açmış olduğu bir mücadeleyi muvaffakiyetle başarmak gayesiyle yapılmıştır. Ağır bir mağlûbiyete uğramış olan Osmanlı imparatorluğu içinden Türk devletini çıkarmak üzere yapılan o büyük mücadele, vak'â ilk zamanlarda çetecilik şeklinde yapılmışsa da sonraları bu iş, muntazam bir ordu tarafından ele alınmış ve bu ordunun hamleleri sayesinde bugünkü Türkiye Cumhuriyeti vücade gelmiştir.

Çeteciliği orduların olmıyan milletler yaparlar. Bugünkü Filistin mücadelesini de Arablar, ordu ile değil, çetelerle yapıyorlar ki gayet tabiidir. Fakat, Türkiye'nin bugün mükemmel bir ordusu vardır; bu ordu onun gerek maddî ve gerek manevî bütün menfaatlerini korumaya kâfidir; bunun için, Türkiye Cumhuriyeti çeteciliği ne yapar, ne de bunu yapmaya lüzum görür.

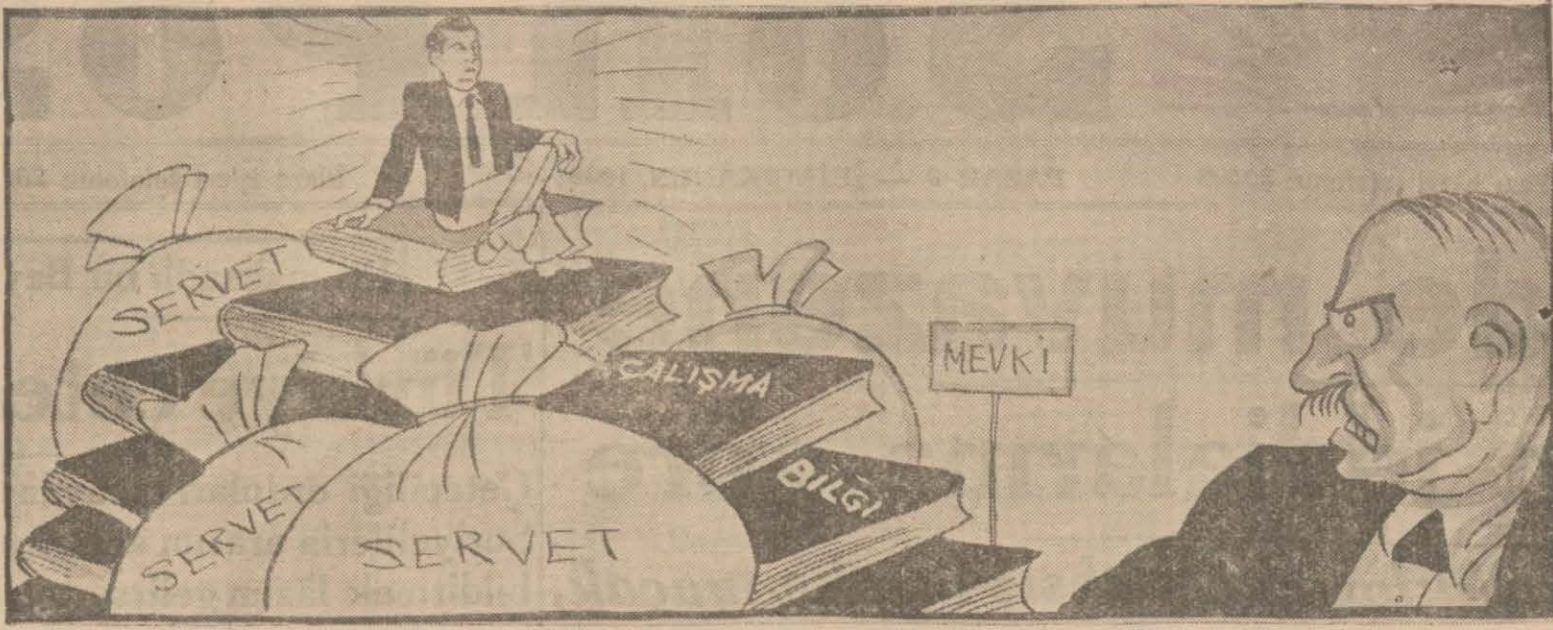
★

Kaldı ki Haleb'e İskenderun arasındaki şekavet vak'ası alelede bir şekavetten başka bir şey değildir. Milli mücadelenin ilk zamanlardaki milli kuvvetler, bugünkü Suriye topraklarına yakın yerlerde ve bizzat o topraklar üzerinde çetecilik yaptılarsa bunu otomobil yolcularını soymak için değil, düşman kuvvetlerini tedhiş ve tenkil için yaptılar. Bu milli kahramanlar, bu taraflara akın yaptıkları zaman da silâhsız halka değil, silâhlı düşmana hücum ettiler. Hücum ettikleri her yerde de kendilerinden adedce çok fazla olan düşmanı perişan ettiler. Halbuki Haleb civarındaki vak'ada 19 otomobili soyan eşkiya, iki Fashî neferin silâha davranmalarına korkup kaçmış olan insanlardan mürekkebirdir. Bunlar elbet, L'orient'in korkarak hatırladığı olduğu çetelerin neslinden olamazlar!

Suriye halkı o bilhassa Haleb civarında yaşayan Suriyeliler her suretle emin müsterih olsunlar. Türkiye'nin bugün düşman kafasını ezmeğe müheyya kuvvetli bir ordusu vardır. Türkiye, çetecilik ve bilhassa silâhsız insanlara karşı çetecilik yapmaz. L'orient gibi kara vicdanlı ve pis maksadlı gazete'lerin sözlerine Suriyelilerin inanmayacaklarından eminiz. Biz Suriyelilerin dostuyuz ve hakikî dostuyuz. L'orient ve onun gibi Türklerle Suriyelilerin arasını açmak isteyenler de gerek bizim, gerek Suriyelilerin müşterek düşmanlarımızdır. Bu düşmanlara hadlerini bildirmek lâzım gelirse o işi de yapacak gene çeteler değildir.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

Çocuk kıskanır, çünkü muhakemesi yoktur, kuvveti yoktur. Arkadaşına verileri kendisi için de bulup alamaz. Ağlar, beyhude yere kendi kendisini harab eder.

Büyük kıskanır, çünkü çocuk gibidir, muhakemeden, kuvvetten, azimden mahrumdur, göz diktiği adamın seviyesine yükselemez, unutmamız ki kıskançlığını yenemeyen çocuk kalmaya mahkûmdur.

SÖZ ARASINDA

Meşhur bir İngiliz
Kadın muharrir öldü

Zamanında eserleriyle bir çok İngiliz ve Amerikan kadınlarını heyecana düştüren, bütün Anglo Sakson âleminde büyük bir şöhrete malik olan, Kraliçe Mari'nin pek büyük gözdesi bulunan Mrs. Humphrey ölmüştür. 60 dan fazla roman, bir sürü makaleler yazan kadın muharrir, daha ziyade içtimai mevzularla alakadardı. Ayrıca bir çok piyesleri de vardır.

Sevgilisine 858 defa izdivaç
teklif eden adam

Amerikalı aklı bu, yapar mı yapar. Sevdigi kız uğrunda, bütün işini, gücünü, istikbalini terketmeğe hazır olan bir Amerikan delikanlısı, yüz bulamadığı sevgilisine şimdiye kadar 858 defa evlenme teklifinde bulunmuştur. Genç kızın, 458 defasını hatırlaması olmasın bir türlü hazmedemeyen delikanlı:
— Sevgilimin sadece bu kadarını hatırlayışından üzüldüm. Halbuki ben tam 858 defa teklifte bulunmuşum. Ve 859 uncu teklifimde de muhakkak surette muvaffak olacağım, demmiştir.

Bir aşk macerasının hikâyesi

Ford kumpanyalarının personel müdürü, Newyork polisine telefon ederek, kızının eve dönmediğini, haydutlar tarafından kaçırılmış olmasından korktuğunu söylemiştir. Bunun üzerine bütün polis teşkilâtı seferber edilmiş, hattâ Vaşington polisi de işe karışmış, sonunda, genç kızın, kaçırılmadığını kendi arzusu ile kaçırdığını, sevdiği 21 yaşlarında bir gençle İndianaya giderek orada evlendikleri anlaşılmıştır. Şimdi polis bu iki sevdalıları aramaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kapı çalındı, hizmetçi kız içeri girerek:

— Bir bohçacı kadın gelmiş, kaçak ipeklî malım var, ucuz fiata vereceğim, diyor; dedi.

Salonda beş altı tane kadın misafir vardı, bohçacı yukarıya getirtildi, hep birden üzerine atıldılar, beğenmeye ve beğendiklerini, fiatlarını pazarlık etmeye koyuldular.

Police haber vermek, bu kaçak ipeklileri nereden bulduğunu sormak hiç kimsenin hatırına gelmedi. Ben bu müşahe-

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

deyi yaptıktan sonra merak ettim, kumaşları birer birer gözden geçirdim, bilâistisna hepsinin üzerinde «Sırf ipek, emprime» cümlesi vardı, hiçbirisi kaçak değildi, hepsi İstanbulda yapılmıştı, ve satıcı kadın bazılarının haleti ruhiyesini pek iyi bildiği için malına kaçak süsü veriyor, dükkândan daha pahalıya satıyordu.

Biz bu hikâyeyi bir dostumuzdan dinledik, onun için doğruluğuna inandık, fakat ey okuyucu sen:

Çocuk kalan büyükler..

Sözün Kıyası

Gerçek..
Düşünülecek mesele!

E. Talu

Çoktanberidir yüzünü görmediğim yarı canım Dermend, dün sabah birdenbire çıkageldi.

İçine bir hayli de sitem karışan hoş beşten sonra, bir aralık derdli gibi duran ve derin derin içini çeken Dermende sordum:

— Gene nen var? Karadenizde gemilerin mi battı; yoksa Ayazpaşada apartmanların kiracısız mı kaldı?

İnfial dolu bakışlarını bana doğru kaldırdı, ve şakaya tahammülü olmadığını ima eden bir tavır aldı.

— Hayır! dedi; bilirsin ki, gemi ve akar sahibi olacak talihler zümresine hiçbir vakit katılmadım. Lafontaine'in maymun ve kedi hikâyesinde olduğu gibi, benim zahmet edip de ateşten çıkardığım kestaneleri daima başkaları yedi; ben seyirci kaldım. «İkbal» benim için, ahiretlik adından başka, ömrübillâh, bir mana ifade etmemiştir. Onun için, hayatımın içyüzüne vakıf bulunan senin gibi bir dostumdan böyle soğuk tarızlara maruz kaldıkça gücüm gider..

— Peki, kızma! Seni biraz düşünceli gördüm de, onun için..

— Nasıl düşünceli olmam? Önümde, acı bir istikbal görüyorum.

— Kumara, içkiye mi dadandın? Yoksa eroine, filân mı alıştın?

— Haydisen e, Allahşakına! Bak, gene abuk sabuk lâflarla bana sataşmağa başladın.

— O halde, izahat ver.

— Fen ilerliyor..

— Ey?!

— İlerledikçe de sapıtıyor.. sen bunun farkında değil misin?

— Ne gibi?

— Ne gibi olacak? [Elindeki gazete maktuasını uzatarak] Nah, işte Almanlar kömürden sabun, benzin çıkarmağa, süttten pamuğumsu bir madde istihsal ederek bununla elbiselik kumaş yapmağa başlamışlar..

— İyi ya, beşeriyetin fen yolundaki bu terakkisine senin gibi münevver bir adam sevinmelidir.

— Güzel, ama.. düşündüm, taşındım.. haftalara uykusuz kaldım.. vardığım netice şu oldu: Bu gidis, iyi bir gidis değil. Ben beğenmiyorum.

— Neden?

— Nedeni var mı? Bu hızla devam eden ilim ve fen erbabı, yarın, öbür gün daha acı şeyler ortaya atacaklar. Meselâ kömürden süt, odundan kmeke, petrolden şarab, neftyağdan portakal şerbeti.. sonra buğdaydan kösele, üzümünden ab, portakal suyundan ipek, bozadan çelik yapıldığını göreceğiz. Bak, o zaman senin, benim, sıhhatimiz, kılığımız, kıyafetimiz ne oluyor?

Bugün, yediğin yağa margarin karıştırılıyor diye kıyameti koparan sen, yarın kömür yahnisı, odun paparası yediğin zaman acaba ne buyuracaksın?

Şimdi, anladın mı neden istikbalî karanlık gördüğümü?

— Hakkın var, Dermend! dedim. Düşünülecek mesele, doğrusu!

E. Talu

Ankarada bir otomobil kazası

Ankara, 8 (Hususi) — Samanpazarında bir otomobil kazası oldu. Bayburdlu Abdullah oğlu Şükrünün idaresindeki 1139 numaralı taksi beş yaşında Neriman adında bir kızcağıza çarptı, hastaneye nakledilen kızcağız öldü.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Kümü sena 1353	9	Arabi sena 1355
1 ci Kânun 27	Resmî sena 1938	Kasım 63

PAZAR

GÜNEŞ		Zilkade		İMSA.K	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
2	26	12	42	5	40
7	24	7	40	10	38
Oğlo		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	7	23	47	12	—
Z.	12	21	14	45	15

TELGRAF HABERLERİ

Teruelden kadın ve çocuklar çıkarıldılar

Frankist garnizonu kumandanı 1500 kişile hükûmet kuvvetlerine teslim oldu

Barselon 8 (A.A.) — Teruel'deki Frankist garnizonu kumandanı Rey 1500 kişi ile hükûmet kuvvetlerine teslim olmuştur.

Şehrin tahliyesi

Barselon 8 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Frankistlerle cumhuriyetçiler arasında iki saat süren müzakerelerden sonra hâsıl olan anlaşma neticesinde Teruel'de kalan kadın, çocuk ve ihtiyarlar tahliye edilmiştir. Bu ameliye Kızılhaç heyeti reisinin teklifi üzerine yapılmıştır.

Şehirden evvelâ gıdasızlıktan bitkin bir halde bulunan beş yüz kadın çıkarılmıştır. Muharebe yalnız tahliye yapılan muntakada durmuştur. Tahliye edilenlerin miktarı iki bini geçmektedir.

Teruel muharebesinin başlangıcından beri ilk defa olarak «Siyah oklar» ve diğer İtalyan müfrezeleri muharebeye iştirak etmektedirler.

Şuşnig, Avusturyanın istikbalini anlatıyor

Başvekil «Orta Avrupada Avusturyanın tarihî vazifesini muhafaza ederek Almanya'ya büyük hizmetler yapabiliriz. Fakat asla bir Bayera olamayız», diyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ve bütün İtalyan hududundaki harberlerde kraliğin infisahına kadar çarpışmıştı.

Başvekil mütarekeden bir hafta evvel de İngilizlere esir düşmüştü.

Schuschnigg terbiye görmüş, yavaş sekinde ince bir hüznün dalgası ile:

«Bizim nesil gençliğini bilemedi, diyor. Ben 17 yaşında iken cebhede bulunuyordum. Yurduma döndüğüm zaman ihtiyarlanmışım. Bir yandan tahsil ederken boğazımı da geçindirmek mecburiyetinde kalmışım.»

Schuschnigg'i meydana çıkarar, Monsenyor Seipel'dir. Onu, otuz yaşlarında kabinesinde adliye nazırı yapmıştır. Sonra da maarif nezaretini de uhdesine vermiştir.

25 Haziran 1934 de, Dolfüs ölünce, ve kilin en yakın dostu ve mahremi esrarı Schuschnigg onun yerine geçti ve siyasi vasiyetnamesini tatbik koyuldu.

Başvekil dinliyelim:

«Avusturyada diktatörlük olamazdı. Zira bu Avusturyalı mantalitesine o kadar uyumaz ki, fakat İngilterede olduğu gibi, parlamenter demokrasi de işimize yaramazdı. Avusturya parlamento asla işleyememişti. Eski monarşi zamanında milliyet hislerinin bir mücadeleye yerli olmuştur. Son vakitlere kadar da parti kavgaları, ihtirasları, Avusturya diyetini müşkül vaziyetlere sokmuştu.

O halde demokrasi ne demektir?.. Bu eğer bütün ahalinin tam müsavatı, halkın ve devletin yaşayışını ayar etmek ise, o zaman biz de demokratiz. Her ne kadar âme işlerinde parlamenter usulleri kaldırmış isek te, yeni kanunu esasımız demokrasi prensiplerine istinad eder. Biz asla, yeni baştan parti sistemine dönmeyiz. Büyük fedakârlıklar mukabilinde şimdiye kadar yaptıklarımızı bozamaz ve gayeleri Avusturyayı imha etmek olan, bir Nazi fırkasının veya komünistlerin çalışmasına asla müsaade edemeyiz. Artık parti sistemimiz olmadığı için de, Nazi müesseselerini kabineye almak gibi bir mesele mevzu bahis olamaz.

Avusturya ile Nazileri birbirinden ayrarak mutlak bir uzurum vardır. Biz kazı idare edecek, ona hâkim olacak kanun şep bir olmak, prensipini reddederiz. Serbest eyaletlerimizin muhtariyetlerine büküm sürer ve biz de bir Tanrı tanırız. Bu da devlet, millet veyahud muhayyel şey olan ırk değildir. Çocuklarımız, devlet tarafından hor bakılmaması icab eden

Londra 8 (A.A.) — Burgos hükûmeti Londraya bir muhtıra göndererek Barselon ve Burgos tarafından gönderilen siyasi müessesillere aynı suretle muamele edilmesini istemiştir. Burgos bilhassa Londradaki resmi «ajansı» dük d'Alba'ya sefirlik payesi verilmesini talep etmektedir.

Londranın bu teklifi kabul etmeyeceği sureti umumiyyede zannedilmektedir.

Cumhuriyetçilerin muvaffakiyeti

Barselon 8 (A.A.) — Barselon radyosu Teruel cephesinin Muela mnta-kasında Cumhuriyetçi kıt'aların Muela istikametinde çok mühim mevziler ele geçirmiş olduklarını bildiren müdafaa nezaretinin bir notunu neşretmiştir.

Barselon bombardıman edildi

Barselon 8 (A.A.) — Âsi tayyareler dün Barselonun dış mahallelerini bombardıman etmişlerdir. Sekiz kişi ölmüş ve bir çok kişi yaralanmıştır.

Peşte konferansı arifesinde

Bir Fransız gazetesi Alman - İtalyan rekabetinden bahsediyor

Paris, 8 (A.A.) — Budapeşte konferansından bahseden Epoque gazetesi diyor ki:

«Budapeştede toplanacak olan Roma protokolleri devletleri konferansı, takip edilmeğe değer bir hâdise olacaktır. Şu ciheti yeniden tekrar edelim ki İtalya ve Almanya, orta Avrupada birbirlerine rakib iki memleketdir. Almanyanın dün yada üzerine gözünü diktiği bir memleket var ise o da Avusturyadır. İtalya-Avusturya - Macaristan konferansı arifesinde, Almanya ve Avusturya gazetele-ri arasında şiddetli bir matbuat müna-kaşası başlamıştır.

Nihayet biraz erken veya biraz geç iki memleket arasındaki rekabetin kendisini göstereceği müşahade edilecektir.»

Yeni gümrük Kanunu Hazırlanıyor

Ankara, 8 (Hususî) — İnhisarlar Bakanlığı gümrük kanununun bugünkü şartlara ve ihtiyaca göre yapılmasını kararlaştırmıştır. Bakanlık bizim için faydalı olabilecek bazı büyük memleketlerin gümrük kanunlarını getirmiştir. Bu kanunların tedkikinden sonra işe yarıyacak hükümleri alacak ve yeni hazırlanacak kanunun tanziminde gözönünde bulunduracaktır.

Bakanlık bu tekliflerle yeni bir gümrük kanununu küll halinde yapmak kararında.

İstanbul gümrük ambar ve antrepoları

Ankara 8 (Hususî) — Gümrük ve inhisarlar Bakanlığında verilen malûmata göre İstanbul gümrük ambar ve antrepolarının birleştirilmesi değil, tefriki üzerinde çalışılmaktadır. Bakanlık ambar ve antrepoların ayrılarak idaresinin tüccar için daha fazla kolaylık temin edeceğini ümit etmektedir.

Yunan veliahdı bugün evleniyor

Prensesin gelinlik elbisesi 3 milyon drahmiye mal oldu

Atina 8 (Hususî) — Yarın sabahleyin başpiskoposluk kilisesinde veliahd prens Pol ile prenses Frederiki'nin nikâhları merasimle kılınacaktır. Nikâh merasimi için yapılan bütün hazırlıklar ikmal edilmiş ve program neşredilmiştir. Başvekil Metaksas bugün saraya giderek ordu ve hükûmet memurları tarafından veliahd nişanlısına hediye edilen üstünde 14 kıymetli zümrüd bulunan gerdanlığı takdim etmiştir. Ecnebi hükümdarlar ve prensler tarafından veliahd ve nişanlısına gönderilen kıymetli hediyeler gelmeğe başlamıştır.

Fransa Cumhurreisi kıymetli bir sofratakı hediye etmiştir.

Prenses Frederiki'nin gelinlik elbisesi üç milyon drahmiye mal olmuştur. Romanya veliahdı prens Mişel bugün geldi, merasimle karşılandı.

Ziraî âsayaş Kanunu

Ankara 8 (Hususî) — İç Bakanlık ziraî âsayaş kanun projesi hakkında vilâyetlerden mütalealarını sormuştu. Vilâyetlerden proje hakkındaki mütaleaları tamamen gelmiş ve proje bu mütalealar göz önüne alınmak suretile yeni bir tasarı tedkik edilerek son şeklini almıştır.

yerine biz iki medeniyetin ortasında bir köprü vazifesini görebiliriz.

Dolfüsün ölümü, yeni istikbalimizin hareket noktası oldu. Avusturyaya yeni istikbalinde, ruhunu, imanını veren odur.»

Bu Sabahki Gazetelerde Görüldüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü başmakalesinde Limanlarımızı yaparken hangi yolu tutmamız lâzım geldiğini tedkik etmektedir. Başmuharrir, evvelâ yapılması lâzım gelen başlıca büyük limanları saymakta ve bunların her birinin en az elli, altmış milyon liraya yapılabileceğini kaydettikten sonra şöyle demektedir:

«Fakat bu büyük meblâğın sarfı beş altı yılda vuku bulacağı için böyle müddetlere taksimi ile her yıllık yükü azalacak olan bu büyük inşaatı toplu olarak temin edecek tertibin bulunması, cumhuriyet hükûmetinin şimdiye kadar göregeldiğimiz büyük muvaffakiyetlerine çok parlak bir lâhika teşkil edecektir.»

Tan — Ahmed Emin Yalman bugün, evvelki gün Mecliste ilk müzakeresi yapılan Devlet Ziraat İşletmeleri kurumu kanunundan bahsetmektedir. Ahmed Emin, hükümetin bu hususta takip etmekte olduğu siyaseti belirttiikten sonra diyor ki:

«Yeni hazırlanan kurum, Türk ziraat iş-tihsallerini iptidai şekilden uzaklaştırmaya ve harici âlemlerle normal yarışa, kudretli bir seviyeye yaklaştırmaya doğru ilk büyük adımdır.»

Kurum — Hakkı Süha Gezgin bugün bir muharririn, beynelmil hakki telifin bizde de kabul edilmesi lehinde ileri sürdüğü mütaleaya cevap vermek ve bunun asla doğru olmadığını, garb kitaplarına daha çok muhtaç olduğumuzu söylemekte ve dolayısıyla Türk yazarlarının kıymetsiz olduğunu iddia etmektedir.

Denizbank direktörlüğü

Ankara, 8 (Hususî) — Ekonomi Bakanlığı yeni senedenberi kurmuş bulunan Denizbankın teşkiline dair olan kanunun tatbik şekli ve organizasyonu hakkında projeler hazırlanmıştır. Projeler Denizbankın genel direktörü ve idare meclisi tayin edildikten sonra tatbik edilecektir.

Banka genel direktörlüğüne İş Bankası İstanbul şubesi direktörü Yusuf Ziya'nın tayini kuvvetle muhtemeldir. Yusuf Ziya bugün gelecek temaslara başlamıştır.

Gayri mübadiller için yeni bir kanun lâihası

Ankara 8 (Hususî) — Maliye Vekâleti tarafından gayri mübadil bonolarının itibarını muhafaza etmek ve gayri mübadillerin ziyan etmelerinin önüne geçmek için bir kanun projesi hazırlanmaktadır.

Bir Akay vapuru kaza atlattı

Dün akşam köprüden 17,40 seferini yapan Mahmut kaptan idaresindeki yandan çarklı Neveser vapuru Kalamışa yolcu çıkardıktan sonra iskeleden ayrılırken çerkin kenarından bir tahta kopmuş, vapur bu ârizadan dolayı yoiuna devam edememiş, rüzgârdan karaya oturmak için Kalamış koyunda demirlemiştir. Bir müddet sonra âriza giderilmiş, vapur, tamirden sonra yoluna devam edebilmiştir.

Sabahtan Sabaha:

Gazeteci

Meslek sahiplerini korumak için tedbir alan Cumhuriyetin şefkatli eli ni hayet hayatları kâğıd tomarları arasında geçen kalem amelesine de ulaştı.

Gazeteciliği iyi anlayan fikir ve kalem kıymetini takdir eden Dahiliye Vekilimiz gazeteciliği belli başlı evsafi, vecibeleri ve hakları olan bir meslek olarak yaşatmak imkânlarını hazırladı ve bunu hazırlarken de bizzat gazetecilere geniş bir konuşma ve anlaşma hakkı ayırdı. Mesleğimizi bize daha verimli ve cazib göstericeği muhakkak olan kanun şimdi Meclistedir.

Öyle tahmin ediyoruz ki encümenlerin ve komisyonların üzerinde durdukları en mühim nokta gazeteci sıfatının kimlere verileceği hakkında bizi de tereddüde düşüren maddedir.

Serbest fikir mesleklerinde çalışanlar için saha o kadar geniştir ki bir kalem adamı aynı zamanda bir maarifçi, bir politikacı, hattâ bir iş adamı olabilir. Halbuki bütün bunlar ayrı birer mesai mevzuudur. O halde hem muallim, hem meb'us hem iş adamı kanunun yalnız gazeteci diye tanımlamak istediği şahsı istihdaf edebilir mi?

Muallim kendi mesleğinin, cemiyetinin kendine tahmil ettiği vecibelerle mükellef, verdiği imtiyazlardan da müstefid olan bir adamdır.

Politikacı her iki mesleğin içtimai, hukuki vaziyetlerinden ayrılmış ve başlı başına bir hüviyet kazanmış olan adamdır. Fakat muallim de, politikacı da gene gazeteciliğin geniş sahasında yerleşmiş ve gazeteciliği ana meslek olarak tanımış insanlar olabilirler. Şu halde sınıf gazetecinin, yani hayatını gazetecilikle kasanan vatandaşın muatabat olduğu kanunun çerçevesine gireceklerdir. Burası münakaşa edilmez. Fakat bir de fikir ameleli, kalem iççisi var ki bu sınıf hayatını ve istikbalini sadece gazeteciliğe bağlamıştır.

İşte asıl bu sınıftır ki hazırlanan kanuna ümit bağlamış bulunuyor. O halde kanunun gazeteci olarak sınıflara ayırdığı küll halindeki meslekdaşlar arasında bu zümreyi birinci planda mütalea etmek ve eğer kanun gazeteci sıfatını taşıyanlar için bir imtiyaz verecekse onu bu sınıfa hasretmek doğru olur. O şartla ki bu sınıftan her ne suretle olursa olsun ayrılanlar derhai ayıldıkları zümrenin imtiyazlarından tecrid edilsinler.

Bu şekil tam «gazeteci» yi tebarüz ettirebilir zannedirim.

Bürhan Cahid

Et istihlâki fiyatlar yükselince artıyor, ucuzlayınca eksiliyormuş

Belediyenin İktisad Vekâletine gönde diği mukayeseli ma'umatta bu garib netice görülüyor. İktisad Vekâletinin kararı bekleniyor

Belediye 1929 senesinden 1937 senesi sonuna kadar mezbahada cereyan eden muamelâtı mukayeseli surette tanzim edip İktisad Vekâletine göndermiştir. Mezbahe ücretlerinde ve hayvanların nakil, satış ve tevzii esnasında harcanan para miktarlarından tanzilât yapılabileceğinden İktisad Vekâleti bu malûmattan İstanbul mezbahası hakkında müsbet bir fikir peyda etmiş olmaktadır.

Et fiyatları 1929 senesinden sonra her sene biraz daha ucuzlamış, bu hal 1937 yılı ortalarına kadar devam etmiştir.

En pahalı et yenen sene 1929, en ucuz et yenen sene ise 1936'dır. Etin ucuz olduğu senelerde istihlâkâtın artması icab ederken hiç de öyle olmamıştır. Et fiyatlarının pahalı olduğu senelerden biri bulunan 1932'de İstanbul mezbahasında on sekiz milyon hayvan kesilmiş, buna mukabil en ucuz sene olan 1936'da ise on altı milyon hayvan kesilmiştir. Bundan da et istihlâkâtının fiyatların ucuzlaması ile artmadığı anlaşılmaktadır.

Mezbahe ücretlerinde yapılması ile sürülen tanzilâtın sonra et istihlâ-

ki artmayacak, yalnız halk ucuz ete kavuşmuş olacaktır.

Geçen seneye ginceye kadar Almanlar memleketimizden bol miktarda deri alırlardı. Geçen sene çifti iki yüz kırk kuruştan satılan bu deriler bu sene müşterisizlik yüzünden ancak yüz kuruş etmektedir. İşte hayvan ticaretini yapanlar deriden temin edemedikleri kârı etten temine kalkışmışlar, 1937 senesinde et fiyatlarının yükselişine saik olmuşlardır.

1937 yılı başından itibaren hayvan ihrac şirketi teşekkül etmiş bulunmaktadır. Bu şirket hayvanları mahallinden doğruca ihrac etmektedir. Kars ve havalisinden Rusyaya yapılan kasaplık hayvan ihracı devam etmektedir.

İstanbul belediyesi et fiyatlarının ucuzlayabilmesi için hayvanların nakil, satış ve tevzii ücretlerinde tanzilât yapılmasını, hayvan satanlar ve kasaplar ise mezbahe ücretlerinin indirildiği takdirde et fiyatlarının ucuzlayabileceğini ileri sürmektedir.

İktisad Vekâletinden verilecek cevaba göre hareket olunacaktır.

Poliste :

İşkence tahkikatı başladı

Kartalda küçük Leylâ Güngör'e yapıldığı iddia olunan işkence hâdisesine aid evrak Üsküdar müddelimumlîğinden Kartala gönderilmiş, ve jandarma kumandanı bizzat tahkikata el koyarak hâdis şahidlerinin ifadelerini almağa başlamıştır.

Bir tramvay bir otomobile çarptı

Vatman Hasan idaresindeki 185 numaralı tramvay arabası Taksimde şoför Arif idaresindeki 2227 numaralı taksiiye çarparak otomobili hasara uğratmıştır.

Şehir işleri :

Çivili geçidler

İstanbul ve Beyoğlu cihetindeki çivili geçit yerleri kâmilan tesbit edilmiştir. Havalara açınca çiviler yerlerine çakılacaktır.

Şöförlerin müracaatı reddedildi

Şöförler, şubattan itibaren otomobil ve otobüslerde tatbik edilecek kılavuz cinsten cam kullanmak mecburiyetinin tehirini belediyeden istemişlerdi. Şöförlerin bu talebi reddedilmiştir.

İstanbul'a gelen İtalyan balıkçılarının ümitleri boşa çıktı

Palamutlar her seneki yataklarını değiştirdiler, bir kısmı Boğazda, bir kısmı da Kumkapı önünde kışlıyorlar

Uskumru balığı balıkçıların tabirince bu sene «Anadolu» ya vurmuş, yani boğazın Anadolu sahillerinde görünmüş bulunmaktadır. Balıkçılar bu hâle:

«Uskumru Anadoluya vurdu, hayretmez», demektedirler. Çünkü bu günler uskumru balığının yumurtlamak üzere Karadenizden Marmaraya girmesine tesadüf etmektedir. Buna mukabil hâlen palamut balığının boğazından ayrılmayıp, uskumruları korkutmuş, başına döndürmüş ve Boğazın Anadolu yakasına doğru akmalarına saik olmuştur.

Balıkçılar bu gayri muntazam seyri hem İtalyan balıkçıları hem de Türk balıkçıları zarara sokmuştur.

İtalyanlar bu aylarda palamutun Adalar önünde yataklayacağını tahmin ettiklerinden çifti beş kuruşa iken almakta imtina etmişler ve bu günleri beklemişlerdir. Bu sebeple de geçen aylarda çıkan palamutlar alıcısızlık yüzünden denize dökülmüştü. Fakat İtalyan balıkçılarının tahmini boşa çık-

Toplantılar :

Beyoğlu Halkevinde konferans

Beyoğlu Halkeviden: Salı günü saat 18.30 da evimizde Zingal Orman şirketi umum müdürü Mühendis Tevfik Ali Çınar tarafından (Ormanlarımız) mevzuunda konferans verilecektir. Bu konferansa herkes gelebilir.

Halkevinde konferans

Emlinönü Halkeviden: Dil, Tarih ve Edebiyat Şubemizin tertib ettiği (İstanbul hakkında konferanslar) serisinden (Kuruşundan Türk fethine kadar İstanbul) mevzuu olan İkinci Üniversite Tarih Doçenti Cavid tarafından Salı akşamı saat (20.30) da Evimizin Çağaloğlundaki Merkez salonunda verilecektir. Davetiye yoktur. Her arzu eden gelebilir.

Fransız tiyatrosunda Çocuk Esirgeme Kurumu müsameresi

Ayin 18 inci Salı akşamı Fransız tiyatrosunda Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine bir müsamere verilecektir. Müsamerede bir çok numaralardan başka Naşidle Şehir tiyatrosu sanatçıları tarafından birer komedi de temsil edilecektir.

Kar fırtınası dün bütün gün devam etti

Akay ve Denizyolları seferleri intizamını kaybetti

Memleketin her tarafında çok şiddetli bir kış hüküm sürmektedir. Trakya mntakası ile, Ankara, Bilecik, Eskişehir, Kütahya, Konya, Sivas, Çorum, Erzincan, Erzurum ve Karsa mütemadi bir şekilde kar yağmaktadır. Buralarda sühnet sıfırından yukarı çıkmamaktadır. Bir çok yerlerde de sıfırın altında yediye düşmüştür.

Rüzgâr şimalden Trakya ve Karadenizde ve Marmara havzasında kuvvetli, Egede kuvvetlice, yurdun diğer mntakalarında aynı istikamette orta kuvvette esmiş, Şarkî Anadolu'da sakin kalmıştır.

Dün İstanbul'da hava tamamen kapalı geçmiş ve kar yağmakta devam etmiştir. Öğleden sonra kar durmuş rüzgâr şimalden saniyede 8 - 10 metre süratle esmiştir. Saat on dörtte hava tazyiki 755,5 milimetre idi. Sıcaklık en az sıfır, en çok sıfırın üstünde 6 santigrad olarak kaydedilmiştir. Karın metre mu rabbana bıraktığı su miktarı iki yüz gramdır.

Akay seferleri intizamını kaybetti

Dünkü kar fırtınası Akay vapur seferlerini güçleştirmiş ve bir çok intizamsızlıkları mucib olmuştur.

Her sabah saat 8,25 de Köprüden kalkması lâzım gelen Yalova postası fırtına yüzünden hareket edememiş, ancak öğleden sonra havanın biraz kırıldığı görülerek saat 14 de bir vapur hareket ettirilebilmiştir.

Bundan başka saat 12 ye kadar Adalar ve Anadolu seferleri de intizamını kaybetmiş ise de öğleden sonra bütün hatlarda intizam temin edilmiştir.

Denizyolları seferleri

Kar fırtınası Denizyolları idaresinin seferlerindeki intizamı da bozmuştur. Dün akşama kadar mühim bir vukuat haber alınmamakla beraber yalnız seferde bulunan gemilerden bir kısmı hiç gelmemiş, bir kısmı da 10 - 12 saat rötaria gelebilmişlerdir. Gelmiyen vapurların hemen hepsinden vaziyetlerinin emin olduğu ve her birinin bir Hmana iltica eylemiş bulduklarına dair Denizyolları idaresine telgraflar gelmiştir.

Bursada

Bursa (Hususi) — Kar fırtınası devam etmektedir. Evvelki gün İstanbul postası hiç gelmemiştir. Dün de çok geç gelebilmiştir. Kar oldukça şiddetli ve iri taneli düşmektedir. Soğuklar da tahammül edilmez bir hale gelmiştir.

İzmitte

İzmit (Hususi) — İzmit ve mülhakasında çok şiddetli bir kış hüküm sürmektedir. Şehre ve civarına kar yağmaktadır.

Mülkiye müfettişleri Dün öğleden sonra da çalıştılar

Dün öğleden sonra tatil olmasına rağmen Dahiliye Vekâleti müfettişleri Vilâyet binasında belediyeye aid işler etrafındaki tahkikata devam etmişlerdir.

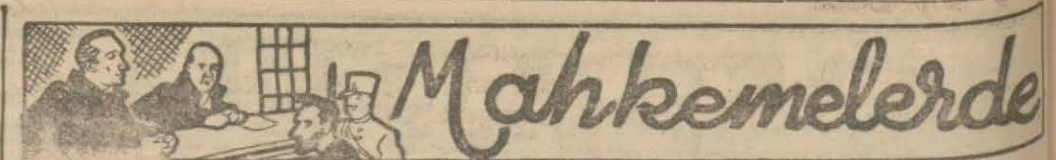
Otobüs tahkikatına aid fezlekenin hazırlanıp bu akşam Ankaraya gönderilmesi muhtemeldir.

Dahiliye Vekâleti muhasebe müdürü Edib dün Ankaradan İstanbul'a gelmiş, doğruca Vilâyette çalışan müfettişlere mülâki olmuştur. Edib, Dahiliye Vekâleti teftiş hey'eti reisi Tevfik Talâtla uzun boylu görüşmüştür.

Dün müfettişler haricden hiç kimseyi dinlememişlerdir.

Basın balosu

Her yıl şehrimizin ve mevsimin en parlak ve en zengin balosu olmak vasfını taşıyan Basın (Matbuat) balosu bu yıl da 12 şubatta verilecektir. Baloya Maksim salonu tahsis edilmiş bulunmaktadır. Balonun her yıl verilen balolardan daha üstün, daha neşeli ve daha zengin olması için icab eden bütün tedbirler alınmış ve şimdiden hazırlıklara başlanılmıştır.

Bigadiçde Cellâd ailesinin işlediği cinayet tahkikatı

Muallim Nazifin 3 yaşındaki kızının parçalanmasına aid tahkikatın bir safhası da İstanbul'da cereyan ediyor

Bundan 3 ay kadar evvel Balıkesirde, Bigadiç nahiyesinde muallim Nazifin kızı 3 yaşındaki İter ortadan kaybolmuştu. O zaman bu faciayı bütün tafsilâtle yazmıştık. Hatırlardadır.

Ailesi kızı aramağa koyulmuş, bir sabah mahallenin sakinleri sokağa çıktıkları vakit feci bir manzara ile karşılaşmışlardı. Küçük İter bıçakla doğranmış ve bir çuvala sarılarak, sokağın bir köşesine bırakılmıştı. Hâdiseye derhal polis ve adliye el koymuş ve tahkikata geçmiş ve neticede de çocuğun Bigadiçde su işlerinde çalışan Cellâd Halil oğlu Kasım ile, kardeşi Emine tarafından öldürülmüş olduğu neticesine varılmıştı. Ölen kızın pederi Nazifin karşısındaki evde oturan Ümmünün de yardımcı olarak hâdisede medhaldar bulunmasından ve faciannın Ümmünün evinde geçmiş bulunmasından da şüphelenilmişti.

Nahiyenin eski belediye doktoru Hüsnünün kızı 16 yaşındaki Nebahat de bu sırada, babası öldüğü için, yengesini Ümmünün yanında oturmakta imiş. Hâdiseden sonra İstanbul'da bulunan halası kızı buraya aldirmişti. İstanbul'da bulunan Nebahatin istinabe yolile ifadesi alınması için, kız dün adliyeye sevk edilmiştir. 16 yaşında olan Nebahatin, hâdisenin cereyan ettiği sırada farıkı mümeyyiz olup olmadığının anlaşılması ve zihni vaziyetinin tedkiki için, dün adliye doktoru Salih Haşime muayene ettirilmiştir.

Muayene neticesinde çocuğun farık ve herhangi bir zihni gayritabii-likten âzade bulunduğu anlaşılmiştir. Nebahat, hâdisi etrafında şunları söylemektedir:

«Çocuğu Cellâd Halil oğlu Kasımın öldürdüğünü söylüyorlar. Fakat, ben bir şey bilmiyorum, bir şey görmedim. Aileler arasında bir düşmanlık olup olmadığını da bilmem. Yalnız, sabah kalktığımız zaman İteri bıçakla öldürülmüş ve çuvala sarılmış olarak yengemin evinin biraz ötesine bırakılmış gördüm.

Nebahat dün 2 inci sorgu hâkimliğine sevk edilerek, ifadesi alınmıştır.

İcra mütehassısı 20 gün sonra geliyor

İcra dairelerindeki yeni tesisat tamamlanmıştır. Bu sayede memurların halkla teması ziyadeleşmiş, işler daha seri neticelenmeğe başlamıştır. Vekâlet icraiarın her bakımından tekâmül etmesiyle çok yakından alakadar olmaktadır. İsviçreden getirilmesi takarrür eden mütehassısın da, 20 gün zarfında burada bulunacağı tahmin edilmektedir.

Mütehassıs bilhassa Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerin icra dairelerinde meşgul olacaktır. Faaliyetine bilhassa iki cihetten başlayacaktır: Birincisi icra dairelerinin mntakalara ayrılması usulü. Bu usul bugün İsviçrede caridir ve çok fayda temin etmektedir. Bu hususta mütehassısın tedkikleri neticesinde,

mütaleasına müracaat edilecektir. Mütalea hasıs bilhassa icralarda cari muhasebe usulünün daha müfid, daha seri bir şekilde kilde tanzimi işile de meşgul olacaktır.

İkinci noterlik hakkındaki tahkikat

Bazı yolsuzlukları görülerek hakkında adli takibata başlanan ve faaliyeti tatil edilen İstanbul 2 inci noterliğinde yapılan tahkikatta yeniden bir kısım yolsuz muamelelere rastlanmıştır. Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimisi Residin riyasetinde bir ehliuvuk hey'eti teşkil edilmiş ve hey'et tedkikatına başlamıştır. Tedkikat neticesinde, hazırlanan rapor da müddeiummîliğe gönderilmiştir. Suçlular da 1 inci sorgu hâkimliğine verilerek, hakkında ilk tahkikat açılmıştır. Aynı noterlikte karısı Safiyenin imzasını taklid etmek suretile 15 bin liralık şahit bir sened tanzim ettiğinden dolayı tevki olunan şekerici Yani, 1 inci sorgu hâkiminin kararile serbest bırakılmıştır.

Karmanyola vak'ası Uydurma imiş

Dün bir karmanyola iddiasında bahsetmiş, Abdullah isminde bir tesbihcinin karmanyolaya uğradığını iddia ettiğini, zabitanın bu iddianın doğruluğunu tahkike başladığını yazmıştık. Abdullahın kazandığı paraları yediği, amcasının da paraların hesabını soracağını tahmin ederek bu soruyu uydurduğu anlaşılmiştir. Abdullahın zabıtaı iğfal suçundan dolayı adliyeye verilecektir.

Müteferrik :

Faik Kurdoğlu bugün geliyor

İktisad Vekâleti Müsteşarı Faik Kurdoğlu dün öğleden evvel Tevfikofis İstanbul şubesine gitmiş, muhtelif meseleler etrafında meşgul olmuştur.

Faik Kurdoğlu Türk - Romen ticaret anlaşmasını bu akşam Ankaraya götürülecektir.

Türk tib cemiyeti idare heyeti

Türk Tıp Cemiyeti bu seneki idare heyeti azalığına aşağıda isimleri gösterilen zevatı seçmiştir: Reis: Doçent Ahmed Fahri Arel, İkinci Reis: Ahmed Sükrü Emed ve Kazım Nuri İğören, Umumi Kâtib: Hüseyin Kenan Tunakan, Muhasebeci: Fethi Erdem, Mecmua Kâtibi: Osman Şerafeddin Çelik ve Etem Bakar, Kıtâb Muhafız: Doçent Hâzım Bumin.

Bir haftalık ceviz satışları

Kânunusanının ikisine kadar olan son bir hafta zarfında İstanbul'da 22 - 32 kuruş arasında 11075 kilo iç ceviz satılmıştır. 20 ton tıbbi sıra Trabzon iç fındığı 34,5 kuruştan satılmıştır.

Aynı haftada İstanbul'da 11450 kilo kabuklu, 25480 kilo iç ceviz; 7140 kilo kabuklu, 49580 kilo da iç fındık idhal edilmiştir. Gene aynı hafta içerisinde, 6700 kilo iç ceviz Hamburg'a, 5040 kilo iç fındık Kanada'ya, 4000 kilo iç fındık da Londraya ihraç olunmuştur.

İstanbul'da, hâlen, 10 ton iç, 15 ton kabuklu fındık; 20 ton iç, 60 ton da kabuklu ceviz stoku vardır.

SAKARYA SİNEMASINDA

Yıldızların en nefis ve sevimlisi

DANIELLE DARRIEUX'nün

İkinci muvaffakiyet haftası olan

SUIİSTİMAL DAVASI

filminde gören erkekler ihtiras duyuyor... Kadınlar hayrette kalıyor... Genç kızlar heyecana düşüyor... Genç erkekler gasyoluyor.

Dikkat: Bu film, Pazartesi günü son matinesine kadar gösterilecektir.

SENENİN en büyük Fransız filmi, François Coppe'nin şaheseri

M Ü C R İ M

Baş rolde: PIERRE BLANCHARD

Bu Çarşamba akşamı SÜMER sinemasında

MEMLEKET HABERLERİ

Termede yeniden üç köprü yaptırılıyor

Belediye köy yollarını tamir ettirdi, imar işlerine başlandı, yeni yeni binalar yaptırılıyor

Termeden güzel bir görünüş

Terme (Hususi) — Terme küçük ve şirin bir kaza merkezidir. Bu havalide daha ziyade tütün ekimi revacda olduğu halde burada bu mahsule ehemmiyet verilmemektedir. Buna mukabil pring, mısır, fasulya, fındık ve saire ekilmektedir. Ve mahsul çok mebzuldür. Köylüsü çalışkandır ve kâmilen gıftıdır. Kasabada son yıllarda imar işlerine başlanmıştır. Yeni yeni binalar göze çarpmaktadır. Kasabayı ikiyeyen Terme çayı üzerindeki ahşap köprü bu sene beton olarak yapılacaktır. İşe başlanmıştır. Terme-Ünye ara-

Köy kuyuları ve Vakıflar idaresi

Nazilli (Hususi) — Memleketin hayır müesseseleri evkafa geçerken, buralarda vakfedilmiş birer varidatla idare edilmekte olan köy kuyuları da evkafa intikal etmiştir. Bu sebeble kuyulara bakılmak üzere konulan tarla, bahçe ve ağaçların varidatı evkafın elindedir. Hamzallı köyünün içme suyu ihtiyacı yalnız kuyulardan temin edilmektedir. Akar suyu ve çeşmesi yoktur. Köy içinde ve etrafında on beş kadar kuyu vardır. Bunlar taş örme ve geniş kuyulardır. Fakat su çekme vesaiti yoktur. Çok iptidai bir şekilde iple kalın bir direğe bağlanmış ağaç kovalarla su çekilmekte, köyün hayvanları da aynı tarzda çekilen ve kuyunun yanındaki taş yalağa dökülen sularla sulanmaktadır. Kuyuların ağızları aşıktır. İki tarafında korkuluk da yoktur. Bu şekil hem gayri sıhhi, hem de tehlikelidir. Köy kanunu, bütün kuyuların ağızlarının mantazama kapatılmasını ve kuyu ağızlarına bir metre yüksekliğinde - Tuğla veya beton - biletik yapılmasını âmirir. (Hamzallı) dahilindeki kuyuların irad membalarnı eline alan Nazilli evkaf idaresi şu hale göre köy kanununun emirlerini yerine getirmekle mükelleftir. Köyün çok lüzumlu kuyularına ya tamamile bakmak veyahud köy kuyularını köy heyetine bırakarak emvalini, gelinini de köye terketmek lâzımdır. Evkaf idaresinin dikkat nazarlarını çekebilir. Alâkadâr olunamayan böyle küçük işlerin evkafca köy idarelerine bırakılması çok yerinde ve kestirme bir hareket olacaktır.

Erzincanda bir kamyon kazası

Erzincan 8 (Hususi) — Çimento yüklü bir kamyon Kemaha giderken bir köprüden uçmuştur. Yolculardan Tercanlı Ali ölmüştür. Kaza hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Kızılcahamam yolunun tamiri isteniyor

Kızılcahamam (Hususi) — Kaza içerisinde mühim ve umumî bir şose geçeri ki, İzmit, Adapazarı, Bolu, Gerede, Çerkeş kereste kamyonları yolu otobüsleri hep bu yoldan geçmek mecburiyetindedirler. Bu yolla Ankaradan Kızılcahamama gelirken, Topcular köprüsü geçildikten sonra, Kazanköyle Petik arasındaki şose gayet berbad ve bozuktur, bataklıktır. Burada, gün geçmez ki bir otobüs veya otomobil çamurlara saplanmasın.. çoklu çocuklu yolcular dağ başlarında kalarak kilometrelerce yolu yaya yürümesin. Bu yıl da, bu vaziyet gene böyledir. Burada yolculuğun yürekler sızlatan bu elim haline nihayet vermek için bir an evvel teşebbüse geçilmesi ve bu yolun tamiri Kızılcahamamlıları çok sevindirerecektir.

Gemlik'te domuz mücadelesi

Gemlik (Hususi) — Halk hummalı bir vaziyette zeytinleri toplamakla meşguldurlar. Malını ucuz elden çıkarmak istemeyen köylüler zeytinlerini tuzlamağa gayret etmektedirler.

Bu yıl Gemlik ve Yalova mıntaka-sında pek fazla yabancı domuz bulunmaktadır. Mahsulâta ve en ziyade zeytinlere musallat olan bu hayvanların mücadeleye başlanmak üzere tertibat alınmış ve Yalova kazası ile iş birliği yapılmıştır. Bir kaç gün evvel hususi avcılar tarafından vurulan 15-20 domuz İstanbul'a gönderilmiştir.

Amasyada bir cinayet

Amasya (Hususi) — Amasyanın Deke köyünden Ali isminde birisi, bir arazi meselesinden aralarında çıkan kavgada aynı köyden Mustafayı bıçakla sol boğrudan, ağır surette yaralamış, yaralı, kaldırıldığı hastanede ölmüştür. Katil tevkif edilmiş, hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Bursada belediye faaliyeti

Yiyecekler sıkı bir kontrole tabi tutuluyor, fakirlere yakacak ve yiyecek veriliyor

Bursa (Hususi) — Belediyemiz, belediye işlerini büyük bir intizamla yapmakta, belediye nizamnamesini harfiyen tatbik etmekte ve hileyeye, halkın aldanmasına göz yummamaktadır. Poladlıdan Bursaya gelen 230 kilo sucuk muayeneye sevk edilmiş, bu sucukların bozuk ve kokmuş olduğu anlaşıldığından müsaderesi ve imha edilmiştir.

Cumhuriyet caddesinde bir fırıncı acımış unlardan ekmeği yapılmış, belediye tarafından ekmeğin müsaderesi edilmiştir. Fırının deposundaki bütün acı unlar da mühürlenmiş ve bu unlardan ekmeğin yapılmasını önüne geçilmiştir.

Belediye nizamnamesinin nevaddi infilâkiyeye dair maddelerine aykırı olarak bir garaja depo edilmiş bulunan ve istihlak resmi verilmiyen 64 tenek benzin yakalanmış, müsaderesi edilmiştir.

Belediyemiz, aynı zamanda, imkân nisbetinde, fukaraya da yardım etmektedir.

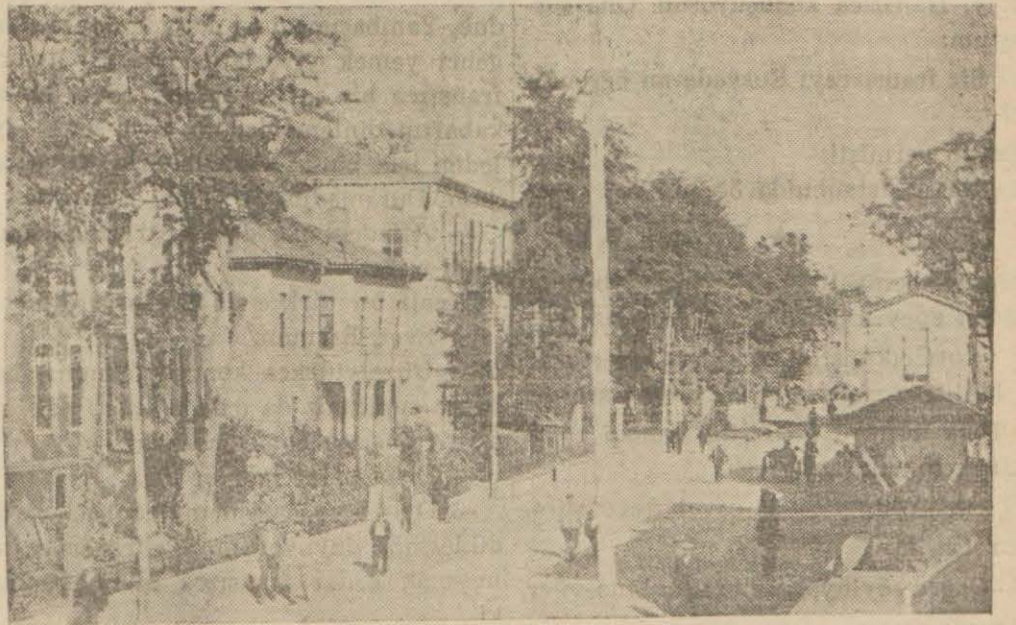

Bursadan bir görünüş

Ötedenberi fakir oldukları tesbit edilerek belediyeden bedava ekmeğin alan fakir halka kömür tevzi etmeğe başlanmıştır. Kızılay da, fukaraya, kömür, yağ ve pirinç tevzi etmektedir.

Belediye Adapazarının imar plânını yaptırıyor

Kasaba kısa zamanda bambaşka bir çehre aldı, güzel, geniş ve ağaçlı yollar açıldı, bir de mektep yapılıyor

Adapazarından güzel bir manzara

İzmit (Hususi) — Adapazarı Kocaelin büyük, mamur ve zengin bir kaza merkezidir. Düz bir ovanın, tatlı meyilli çukuruza uzanmış ve yayılmış olan Adapazarının pek bereketli bir toprağı vardır. Burada, her türlü mahsulün iyisi, özüsü ve makbul olanı çıkar. Adapazarı patatesleri, kestane kabakları, pancarı, fasulya, nohud, mercimek ve birebin isimli cumhuriyet buğdayı piyasanın hararetle aradığı mahsullerdendir. Aça ovası, Adapazarı köylüsüne ve halkına geniş bir refah temin etmiştir. Halihazırda Adapazarı köylüsünün kalkınmasına ve ziraatinin kolektif şekilde inkişafına güzel bir gayret sarfedilmektedir.

Adapazarında meyvacılığa da hususi bir ehemmiyet verilmektedir. Sakarya nehri ile Sapanca gölü havzasının uzandığı sahada memleketin en leziz elmalarının yetişeceği, yapılan tedkiklerle anlaşılmıştır.

Adapazarında uyanık fikirli, yurdsever bir belediye ve bu belediyenin de faal bir reisi vardır. Ahmed Abasıyanık senelerce ihmale uğramış, Adapazarına, hayat, hararet ve renk vermiştir. Adanın yolları, sokakları, caddeleri çamurlu ve tozlu olarak kötü bir şöret taşıırken, bugün, Adapazarında modern, ağaçlıklı caddelere, geniş yollara, parklara rastgeliyoruz. Yol inşaatı devam etmektedir.

Adapazar belediyesinin muvaffak bir eseri de itfaiyesidir. Adapazar itfaiyesi, Kocaeli, Bilecik, Bolu ve Eskişehir de dahil olmak üzere, bu mıntakanın en büyük itfaiye teşkilâtıdır.

Yekta vapuru Köstencede Kazaya uğradı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ta iken arka tarafından gelen Norveç bandıralı bir vapur ile müsademe etmiş ve kıç tarafından ehemmiyetli surette yaralanmıştır. Geminin vaziyetini tehlikeli gören kaptan derhal imdad dükükleri çalarak muavenet istemiş, ve tam batmak üzereyken limanda demirli bulunan İngiliz bandıralı King Lir isimindeki bir tahlisiye gemisi tarafından imdadına yetişilmiştir.

Yekta vapurunun Köstence civarında bir kalafat yerine çekilmesine çalışılmaktadır. Kabahatin hangi kaptanda olduğu henüz malûm değildir. Norveç bandıralı vapur tonaj itibarile Yekta-dan büyük olduğu için müsademeden Yekta kadar zarar görmemiş bulunmaktadır.

Müsademeye hangi tarafın sebebiyet verdiği hakkında da henüz bir malûmat almamıştır. Yekta bir ecnebi sigorta şirketine sigortalı idi. Köstence liman dairesi kaza ve hangi tarafın hatalı olduğu hakkında tahkikat yapmaktadır.

Schmelling gelecek ay yeni bir maç yapacak

Nevyork 8 (A.A.) — Eski Boks dünyası şampiyonu Schmelling gelecek şubatta Miami'de Amerikalı Macar Etien Dudes ile karşılaşacaktır. 24 yaşında olan Dudes şimdiye kadar yüz maç kazanmıştır.

Belediye, şimdi şehrin plânını çizmektedir. İmar plânı hemen çizilecek, Adapazarı bu plâna uygun şekilde güzel ve varlıklı bir şehir olacaktır.

Adapazarında sağlık işlerine de büyük ehemmiyet verilmektedir. Burada poliklinik açılmıştır. Fakir halk ve köylüler burada ihtimamlı bir tedavi görmek ve bilhassa çocuk vefiyatını önlemek için şurlu bir mücadele açılmış bulunmaktadır. Diğer taraftan sıtma mücadelesi de hararetle devam etmektedir. Adapazar halkını senelerce rahatsız eden Gökçeören bataklığı kurutulmağa başlanmıştır.

Burada ehemmiyetle kaydedilmesi lâzım gelen bir şey de şehrin içindeki Dalakhanelerdir. Eski usul ve tarzda, birer izbe ve in gibi, her türlü sağlık şartlarından uzak köşelerde yapılan banat, yalnız içinde çalışanları değil, geniş bir halk camiasını da şiddetle tehdit etmektedir.

Adapazarında gençlik hayatı da varlıklı bir manzara göstermektedir. Bilhassa spora karşı ezeli bir sevgi vardır. Fakat, her nedense iki senedir, Adapazar sporunda bir durgunluk meşhurdur.

Kültür hayatı, canlı, faal ve hareketlidir. Yeni ve modern bir orta mektebin çatısı ihtişamlı yükselmektedir. İlk okullarda talebe sayısı o kadar çoktur ki, tekrar, tekrar şubeler açılmak zarureti hasıl olmuştur. Halkevi faaliyeti ortadadır.

Adapazarının meşhur, çarkı, ve çarh suyu vardır. Adapazarı çarkının çemberlerine takılmak zevkli bir hâdisedir.

Eden, istirahat Köşesinde bize aid Eserleri okuyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

aid muhtelif ecnebler tarafından yazılmış bir hayli kitab almıştır. Şimdi orada hem bu kitapları okuyor, hem de Uzakşark ahvaline dair gelen raporları tedkik ediyormuş.

İstirahat zamanlarında bile Türkiyeyi hatırlayan Bay Eden'e teşekkürler etmeği unutmuyalım!

İngiltere ve Fransa Milletler Cemiyetini canlandırmağa karar verdiler

Cenevre 8 — İngiltere ile Fransa Milletler Cemiyetini tekrar canlandırmak için gayret sarfetmeğe karar vermişlerdir.

Bu devletler ezcümle seri halinde beynelmül konferanslar tertib etmek tasavvurundadırlar.

Milletler Cemiyetinin umumî kâtibi Avenol Fransız ve İngiliz ricaliyle bu meseleleri tedkik etmektedir.

Romanya Hariciye Nazirinin seyahati

Bükreş 8 (A.A.) — Dün akşam hariciye nazırı Miesco, yanında elçiler heyeti azaları olduğu halde, yabancı diplomatlar şerefine bir av eğlencesi vereceği arada hareket etmiştir.

Miesco, oradan cumartesi akşamı Praga doğru yola çıkacak ve Pragdan Belgrada ve oradan da Cenevreye gidecektir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan Bey Meclise ne güzel bir teklif yapmış...

... Türkçeden başka lisan konuşanlardan para cezası alınacakmış.

... Bu cürmü tesbit eden memurlara almak paranın yarısı verilecekmış...

Hasan Bey — Memurlara gün doğdu desene! Beyoğluna çıkarılsa bir günde milyoner olacaktı.

Hâdiseler Karşısında

TÜRKÇE KANUNU

Bir beyaz Rusla tanıştım. Bu Rus Varangel ordusile Türkiye gelenlerdendi. Türkcesi çok kıtî. fakat iyi fransızca konuşuyordu. Ona sordum:

— Siz fransızcaı Rusyada mı öğrendiniz?

Cevab vermişti:
— Hayır, İstanbulda öğrendim.

Musevi cemaati reislerinden birinin bundan epey müddet evvel bir gazetede bir yazısı çıkmıştı. İddiasına göre lisan bir kültür meselesiydi. Museviler arasında Türk kültürü kökleştiği zaman onlar da türkçe konuşacaklardı.

O zaman bir yazı ile cevap vermiştim. Demiştim ki:

— Doğru söylüyorsunuz ama Museviler fransızca konuşuyorlar.. Museviler arasında Fransız kültürü kökleşmiş midir?

Bir gün bir Fransız dostumla Ada vapuruna binmiştim; vapurdakilerin hemen dörtte üçü fransızca konuşuyorlardı. Fransız dostum bana:

— Türkler, Fransızları severler mi?

Dedi.

— Severler!

Dedim. Cevab verdi:

— Fransızları severlerse Türkiyede yaşayan ekalliyetlerin fransızca konuşmalarını yasak etmelidirler. Çünkü onla-

rin fransızca konuşmaları fransızcaya karşı bir suikastdır.

Galatada bir lokantada yemek yiyorduk. Yanbaşımızdaki masada da iki Rum genci yemek yiyorlardı. Biri, ötekine fransızca bir şeyler anlatıyordu. Kulak kabartıp dinlemiyordum ama, hızlı söylediği için bütün söylediklerini duyuyordum. Duramadım:

— Affedersiniz, dedim, siz Rumsunuz değil mi?

Temiz bir türkçe ile cevap verdi:

—Evet, Rumum.

— Güzel türkçe konuşuyorsunuz, her halde rumcanız da öyle olacak.. peki ne diye fransızca konuşursunuz?..

— Daha kolay geliyor da..

— Öyle ama, ben demindenberi söylediklerinizi duyuyorum. Siz fransızca konuşacak kadar fransızca bilmiyorsunuz ki...

Bu bahis üzerinde aklıma gelen bazı ufak tefek hâdiseleri naklettikten sonra kendi kendime soruyorum:

— Türkiyede Türkceneden başka dillerle konuşulması kanunla yasak edilmeli midir?

Ziya paşanın meşhur beytini hatırlıyorum:

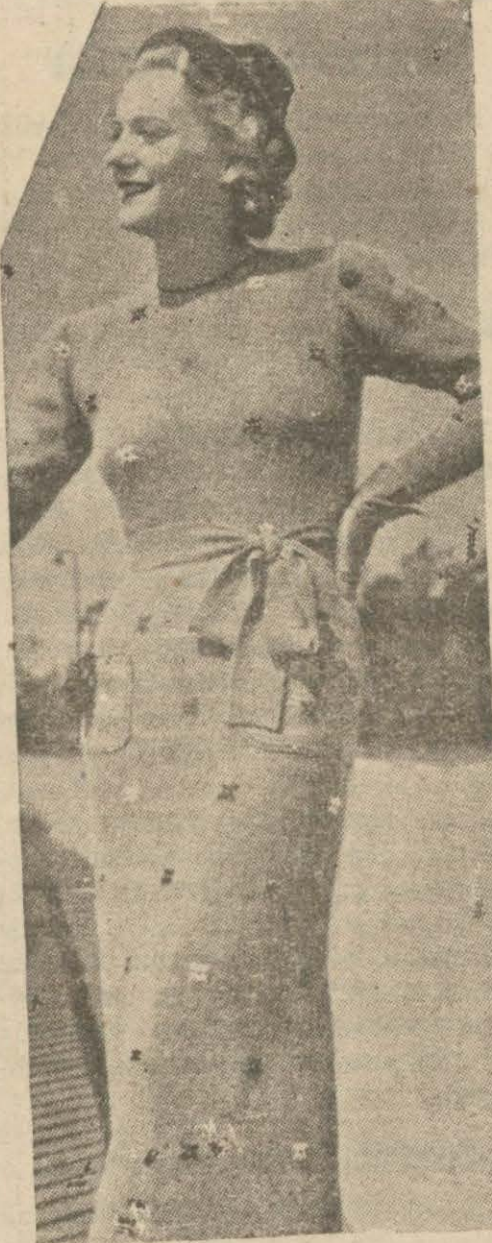
«Nushile uslanmıyanı etmeli tekdir,
«Tekdirle uslanmıyanın hakkı kötektir.»

Ve:
— Evet, diyorum, yasak edilmelidir.

İsmet Hulûsi

KADIN

Örgü rob

Şıktır, genç gösterir. Gri üstü, gri beyaz - kırmızı yünle brode yapılmıştır. Beyaz, laciverd veya mavi üstüne mavi beyaz - kırmızı ile işlemek te güzel olur.

Biçimi düz. Yakası, yuvarlak kapalı, kolları dar. Sentürü sol yanda iri bir fiyonga şeklinde bağlanıyor. İki dört köşe cebi var. Başka hiçbir süsü yok. Zaten bütün şıklığı, bu sadelik üstünde yalnız işlemlerinin göz almasındadır.

Örgüsü — (Jerse örgüsü). Bir sırtars - bir sıra yüz. Yalnız kuşağı ters-yüz örgü. Cebleri kendi yünle üstten dikilmiştir. Ağzlarına bir sıra ufak ajur yapılmış, aralarından kırmızı yünden ince bir kordon geçirilmiştir. Bu kordonun ucu ponponludur. Ceb ağzını pek az büzer. Aynı yünle, yaka kenarına da kroşe ile bir sıra oya örülmüştür.

Brodeleri — İki üç kat ve üç renk yünle yapılmıştır. Aynı noktaya batırılan altı ilmiikten ibaret birer ufak çiçek. Her çiçeğin ortasında zid renkte yünle birer sarma benek var.

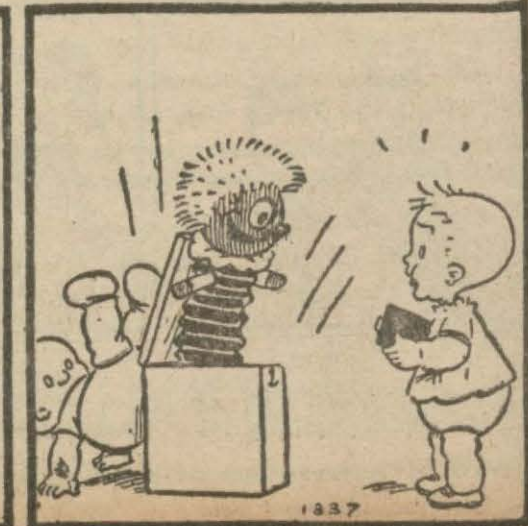
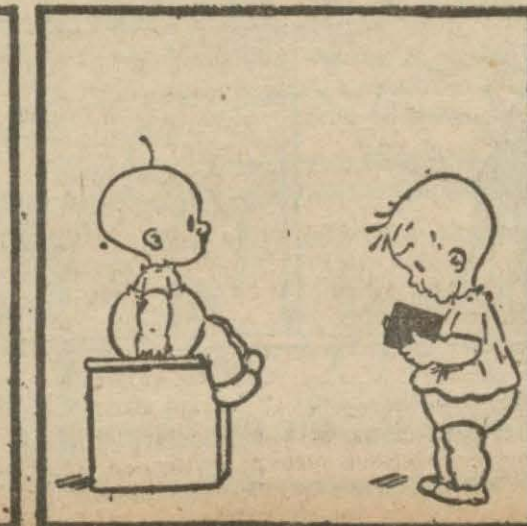
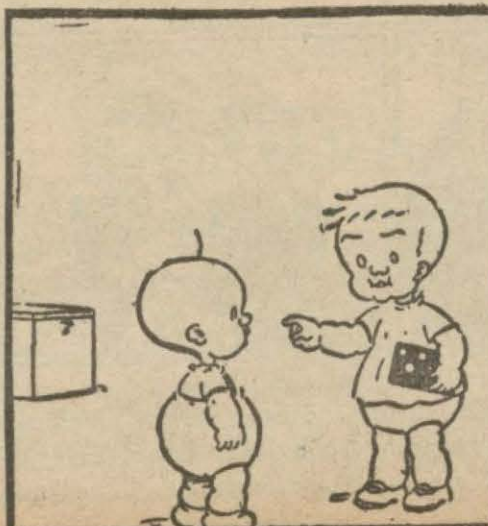
Yaka, arkadan iliklidir. Düğmeleri yünlerin en koyusundan yapılmalı, mümkün olduğu kadar ufak olmalı, sık sık dikilmelidir. Kordon ilik yapmak, ilik açmaktan daha pratik olur, daha da güzel yatar.

Her kadın bilmelidir?

Cam yerine mislin parçası

Banyo, yüz numara gibi yerlerin pencerelerini havalandırmak için daima açık bırakmak isteriz. Halbuki bu pencereler bazan en tozlu tarafa gelir. Bütün dikkatimize rağmen içeriye tozdan kurtaramayız. Bunun için suyu süzer gibi buralara girecek havayı da süzmek lazımdır. Pencerenin içine - camı açıp kapatmaya mâni olmayacak şekilde - bir muslin parçası geriniz. Hava girer, toz dışarıda kalır.

Bacaksızın maskaralıkları :

Otomobil ile İstanbul'dan Avrupaya
Dört sene evvel Hitlere
nasıl rey vermiştim

Kalabalıktan sıyrılmanın yolunu bulamadım. Her esmer ve siyah saçlıya (Yahudi) diye fena fena baktıkları bir zamanda yanımdakiler gibi marş söylememenin, kol kaldırmamın vermemenin imkânı mı vardı? Onları taklide başladım.

Yazan: Vasi Rıza Zobu

Hitler 1932 de Berlinde Kayzer oteli nin balkonundan halkı selâmlarken

Bugünkü Berlinle, dünkü Berlin arasında bu ne büyük fark? Her şey öyle değişmiş, her şey öyle başkalaşmış ki tanımak için insan çok güçlük çekiyor..

Son defa Almanyaya gittiğim zaman «Hitler» yeni başvekil olmuştu. Her iflâs eden millet gibi, Almanyada sefahate dalmış; parası olan yiyor; oimyan dileyordu. Sokaklar avuç açan insanlarla doluydu. Hem öyle kırtipil değil, kelli felli insanlar; ütülü bantolonlu, yakalıklı, karavatlı. Belli ki görmüş geçirmiş adamlardı. İşsizlik, önü almamıyacak kadar fecidi. O zamanlar Hitler bağırdı çağırırdı: «İşsizliğe nihayet vereceğim!» diye... Muhalifler bu iddiaya katıla katıla gülmüşlerdi.. O, halktan dört senelik bir mühlet istemişti. Şimdi artık o mühlet bitmiş bulunuyor... İşte tam bu zamanda ben de otomobile Almanyaya girdim...

Bu sefer Berlinde şu farkları gördüm: Pahalılık, sefahatin azalması, gün hal-kin eğlence piyasasından çekilmesi...

Bunlara mukabil: Bütün fabrikaların harekete geçmesi, dilencilerin ortadan kalkması, yeni eserlerin çoğalması... İşte bunların tabii neticesi olan «refah» da, gözle görülür derecede Almanyaya yerleşmiş...

Yukarıdaki satırları yazarken aklıma bir hikâye geldi.. sıklıkla dinleyin!.

Hitlerin ilk başvekil olduğu sene, Berlindediğim söylemişim. İşte o günlerden bir gün Türk konsolosluğuna bir dostumu aramak için gitmişim. Bulamadım. Halbuki lâzımdı da.. çıktım. Bilmem neden, o gün içimde bir sıkıntı vardı. Otelim konsolosluğa yakın. Ama, otele dönmeği canım istemiyor. Kapıdan çıkınca aksi istikamete döndüm, yürüyorum. Nereye doğru gittiğimi bilmiyorum ama, temiz sokaklardan, ıhlamur kokulu caddelerden geçiyordum... Üstünde tren yolu olan bir köprünün altına yaklaşmak üzereydim ki; büyük bir kalabalıkla karşılaştım. Yaya kaldırımını doldurup, araba yoluna taşan bu insanların önünde de bir sıra, formalı Hitlerciler mevki almıştı. Herkesin gözü karşıki binanın balkonunda idi.

Yavaş yavaş ilerledim, cereyana kapılıp kalabalığa karışmış bulundum. Sa-

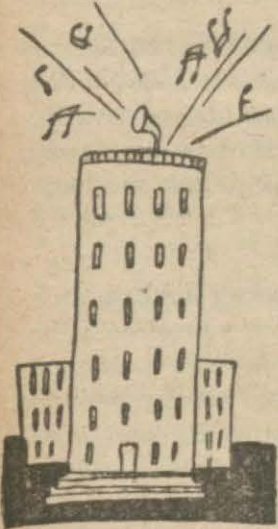
ğında beyaz sakallı, gözlüklü bir adam Solumda kürklü yakalı, melon şapkalı bir genç. Önüm, arkam çeşid çeşid adamlarla dolu, taştı. Karşıki bayraklı binaya girenler, çıkanlar var. Herkeste bir heyecan. Birini bekledikleri besbelli. Balkondan sarkıp caddenin öbür ucunu gözleyenlerde sabırsızlık alâmetleri görülüyor... Sarışın, ütüsüz pantolonlu bir adam, kapının sahanlığına çıkan merdivenlerin üst basamağında durdu. Elleri cebinde, kalabalığa hitab etti. Uzun uzun bağırdı. Çok heyecanlı sözler söyledi: Yanımdaki adamların alkışlamalarından «Horra» diye bağırılmalarından öyle anlıyordum. Sonuna doğru: «Almanyada her şeyin üstündedir!» dedi. «Elbette!» diye herkes tasdik etti. «Kahrolsunlar!» dedi. Baktım herkes mukabele ediyor. Durmak yakışık almaz, ben de karıştım! «Kahrolsunlar!» diye biz de bağırdık. Herkes şapkasını çıkardı; ben de çıkar-dım. Herif sustu! Alkışladılar; ben de alkışladım. Yanımdaki sakallı adam, gürültülü bir sesle bana uzun uzun, şiir okuy-gibi bir şeyler söyledi. Nihayetinde dedi: «Değil mi?» dedi. Düşünmeğe lüzum yok, tasrik lâzımdı: «Ya, natürlüch!» dedim. Cevabından memnun olduğu yüzünden belli idi.

Bir hareket daha. İçimizden balkonda doğru bağırınlar var. Balkondakiler gayet sakin bir tavırla bizimkilere kafa sallıyorlar. Önümüzdeki Hitlerciler «Doys-land» diye bir marş tutturdular. Hep bir ağızdan, halk da iştirak etti. Kalabalıktan sıyrılıp çıkmak mümkün değil. Mümkün de olsa, terkedip gitmeğe bende cesaret yok. Her esmer ve siyah saçlıya «Yahudi» diye fena fena baktıkları bir zamanda. «Bu güzel sözleri dinlemeden nereye gidi-yorsun, be hey hamiyetsiz, haini vatan!» diyecek olsalar ben ne halteredim? Soğuk havada terlemeğe başladım. Marşa devam ederken herkes elini öne doğru uzatmış-tı. Çare yok, ben de uzattım. Yanımdaki melonlu genç ters ters bakıyor. Bir belâ çıkmasın diye, marş söylüyormuşum gibi onlara uyup ağzımı açıp kapamıya başla-mıştım ki, balkonda «Hitler» bütün var-lığıle belirdi... Kendilerini şahsan tanırdım. Gazetede resimleri, filmlerde göl-geleri vatsasile birkaç kereler müşerref olmuşum.

(Devamı 8 inci sayfada)

Bunları biliyor mu idiniz?

Mahbusların ayırılmak istemedikleri hapisane

Amerikalılar Nevyorkta modern bir kadın hapisanesi yaptırılmışlardır. Bu hapisanenin merdiveni yoktur. Asansörle inilir ve çıkarılır. Binanın üst katı mükemmel bir bahçe ve tenis kortu haline konmuştur. Bütün hücrelerde soğuk ve sıcak su olduğu

gibi mükemmel radyolar, günün her saatinde mahpusları eğlendirmektedirler. Bu sebebledir ki, müddetlerini bitiren bir çok mahpuslar, âdeta dünya cenneti sayılabilecek olan bu hapisaneden ayrılmak istememektedirler. Bunun için gardiyanlarla hiç yoktan kavgaya çıkıp ceza müddetlerinin arttırılmasına vesile vermektedirler.

Fransız kralı 14 üncü Luiye dalkavukluk yapan şair'ler

On dördüncü Lui, meşhur (Racine ile Boileau) ya, kendi devri saltanatında cereyan eden muharebelerin nazım ile ifade edilmesi için bir kaç eser sipariş etmiş.Eserler bir taraftan yazıldursun;hükümdar,

muharrirlerin, harb sahasına gitmediklerini ve harbi görmediklerini farkedince bunlara sormuş:

— Harbe gitmeden harbden nasıl bahsedebilirsiniz?

Cevab vermişler:

— Sivill elbiselerle harb sahasına gide-mezdik. Kendimize, münasib birer üniforma ismarladık. Fakat elbiseler bitmeden harb bitti ve siz bu kadar kısa bir zamanda dünyanın en büyük zaferini kazandınız!

Diyerek dünyanın en büyük dalkavukluğunu yapmışlar.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

(C. İ. S.) ye:
Kızım, vaziyeti olduğu gibi yazmışsın, sana karşı yaş farkını ileri sürenlerin senin hazırlanan saadetini kıskanmış oldukları anlaşılıyor. Gerçi daima kadın erkekten daha genç olmalıdır, fakat senin için şimdi bu mevzuubahsolamaz. Çünkü artık her şey olmuş, bitmiş demektir. Esasen yaş farkı da pek fazla değildir. Sen söylenenlerin hiçbirine kulak asma! Evlen ve mes'ud ol.

(Beşiktaşta A. B.) ye: Kadın doğru düşünmüş: Sizin birbirinizle buluşmanız, beraber gezmeniz birçok dedikodulara sebebiyet verebilir..

Mektubunda, bu kadına karşı olan sevgini izhar etmek istemenin sebebi ve kadının da vaziyeti hakkında malû-

mat vermediğin için sana şu tarzda hareket et diye bir şey söyleyemeyeceğim.

Fındıklıda Bayan «F. F.» ye:
İnzasız mektub bir evi yıkar, bir adamı öldürür, arkadan vurulan bir silâh gibidir, ben olsam okumam, yırtıp atarım.

Akşehirde Bay (C. N.) ye:
Mahalli âdetlerden ayrılmamak müreccaktır. Her şeyden evvel göze batmamak lâzım. Gerçekten değiştirilmesine lüzum görülebilecek noktalar varsa tedricen hareket etmek icab eder.

Aydında Bayan «P.» ye:
Arab isimlerini pek sevmem ama, müsaade ederseniz Ayşe ile Fatma için bir istisna yapayım. Hem bunları Arab saymak pek doğru da değil, tamamen Türkleşmişlerdir.

TEYZE

"Ben bir tımarhane kaçkıyım!,"

İzmaritlerden sigara yapıp satan akıllı deli

Yanına sokuldum. Fiatını sordum. Tanesi 30 para dedi. Uzaklaşırken herif "Neye sigara almıyorsun," diye üzerime hücum etmez mi?

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve iltibas hakkı mahfuzdur)

— 77 —

Hikâye bitmişti. Yataklarımıza çekildik, fakat ben biraz sonra yatağında duramadım, kalktım. Aşağıya bizim hemşerinin yanına gittim.

Kara gözlü, kara kaşlı, kıvrıkcık saçlı hemşerim beni görünce:

— O. Faruk dedi, nasılsın? Otur bakayım, birer kahve içelim. Salamonun getirdiği köpüklü kahveleri içerken i-feri uzun boylu, kel kafalı birisi geldi:

— Mehmed, dedi. Bugün biliyorsun ya, doktorun evinde soba kurulacak. İki gardiyan gönder.

— İyi ama sabahleyin iki gardiyanı Neşet beyin evine gönderdik, halı silkeleymiş, bir tanesi izinli, bir tanesi Hidayet beyin yanında. Şimdi iki tane de Bakırköyüne istiyorsun.. zaten bütün mevcudumuz sekiz kişi.. o ikisi de giderse geride iki kişi kalıyor. Altlı üstlü iki koğuşta 185 hastaya 2 kişi mi bakacak?

— Berber ne güne duruyor?
— Berbere peşin, peşin, tıkrır, tıkrır para mı sayıyoruz? Bugün pazar belki gezmeğe gider.

— Bey bu ay onu aylığa geçirecek.
— Daha çok ay başılar geçer. Sen başka koğuştan al. Git 18 e, 23 e, 24 e bak.

— Onlarda da kimse kalmadı. 23 ün-kiler beyin Göztepedeki evine gittiler. 24 ünkilerden biri hasta, öbürü izinli, birisi de kapı nöbetinde.. 18 den iki kişi Hidayet beyin yanında.

— Sen şimdi iki kişi gönder.
— Peki burada bir şey olursa?

— Salamonla, Kâmil yardım ederler.
— Peki ben çağırayım da şöyle..

Mehmed dışarı çıktı, ben de arkasından çıktım. Sordum:
— Kim bu adam?

— Sermubassır..

Alt koğuşa girdim. Gri elbiseli hasta yataktaki.. gardiyanların oturduğu karyolada Halil İbrahimle Ali tavlaya tutuşmuşlar. Hocanın ellerindeki ka-yıklar çözülmüş. Koğuşun izmarit ba-yılı karşı karşıya geçmişler, önlere bir gazete sermişler, bir şeyler yapı-yorlar.

Korka korka yanlarına sokuluyorum. Öyle ya tıbbi adlide, dün akşam da ou-rada gırtlığuma sarıldığını unutma-dım. Fakat merak bu, acaba ne yapı-yorlar?

Ne yapsalar beğenirsiniz?. Gazetenin üstüne izmaritleri yaymışlar.. hoca iz-maritlerin içindeki tütünlere boşaltı-yor. Bayi de bu tütünlere gazete kağı-dına sararak sigaraya tahvil ediyor.

Sokula sokula karyolanın kenarına geyiyorum:

— Kolay gelsin..
İkisi birden cevap veriyorlar:

— Eyvallah..
— Nasılsınız?
— İyiyiz..

Hoca soruyor:
— Sen nasılsın?
— Ben de iyiyim.

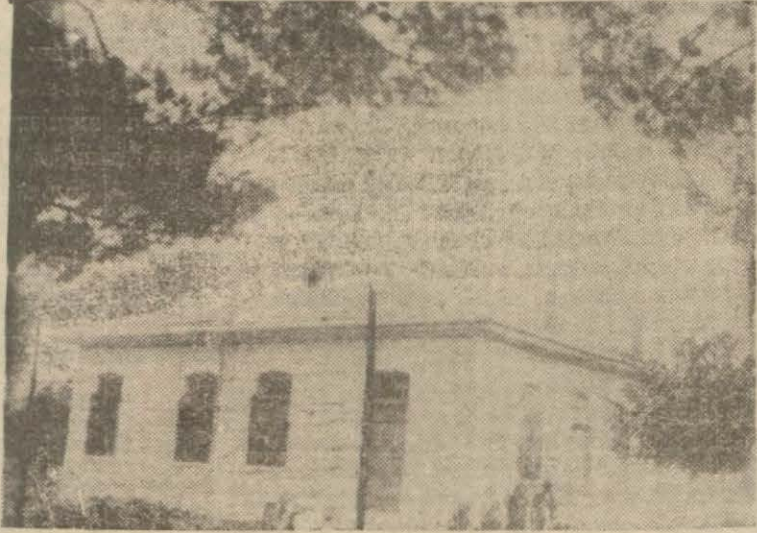
Ne güzel konuşuyor. Dünkü hidetli halinden eser yok. Bugün hocaya deli demek için dokuz şahitle on ispat lâ-lâzım. Bayie dönüyorum:

— Ne yapıyorsun böyle?
Homurdanarak cevap veriyor:

— Görüyorsun ya, sigara yapıyorum.
— Kaça satıyorsun?
— Bilmiyorum musun?

Bu defa hoca cevap veriyor:
— Daha yeni geldi bilmez.
— Tanesi 30 paraya..

Hoca beni müdafaa ediyor:

Tımarhanede bir pavyon

— İnsafsızlık ediyorsun. Herkese 20 paraya satıyorsun ya..

— Hergün alanlara 20 para. Bunun gibi kırk yılda bir alanlara 30 para. Bu da hergün alırsa 20 paraya veririm.

Yanlarından uzaklaşmak istiyorum. Bayi yerinden sıçrayor.

— Nereye?
— Gidiyorum..

— Anladık.. sigara almadan mı?
— Almadan. Ne olacak?

Gözleri, yavaş yavaş evlerinden fırlamağa başlıyor. Yüzü kızardı, soluya soluya:

— Mademki sigara almyacaktın, sabah sabah ne demiye yanımıza geldin? Söyle bakayım, ne demiye yanımıza geldin? Ver bakalım dört buçuğu!

— Neden verecek mişim?
— Sana altı sigara satacağım..
— Sigara içmem dedik a..

— Mademki sigara içmiyorsun ya -nımıza gelmiye idin.. şimdi siftah yap-madan gidersen bütün bütün işim u -ğursuz gider. Ben bir tane bile sigara satamam..

— Zorla değil a, sigara almyacağım.
— Sigara almadan buradan gidemez-sin.

— Param yok.
Demindenberi patırdımıza kulak ve-ren hastalardan biri söze karışıyor:

— Ayağındaki pabuçları ver, sana on beş kuruş veririm..

Hoca da:
— Ne duruyorsun diyor, ver pabuç-ları, al parayı.

Etrafa bakıyorum. Kaçmak imkân haricinde.. bayi omuzundan yakalamış, iki kişi hemen üzerime atılmağa mü-heyha. Hoca kıs kıs gülerek:

— Oğlum, diyor, sigara almadan yakamı sıyrıramazsın. Paran varsa ver. Yoksa pabuçları sat..

— Ya almyacaksam?
Omuzumu daha kuvvetli sıkıyor:
— Almyacaksın ha? (Arkası var)

Bir cevap

(Son Posta) nın bir müddettenberi tefrika etmekte olduğu (Tımarhane) röportajında «Muallim Nihad» in vaziyetine temas etmiş olması, aynı vaziyeti anlatmaya başhyan (Tan) gazetesinin hoşuna gitmemiş. Dün bir fıkrasında:

— Buna gazetecilik demezler, kör taklidci-lik derler! diyor.
Gerçekten öyledir. Fakat şu farkla:

(Son Posta) nın tefrika ettiği röportaj 3 ay evvel yapıldı, 77 gündendenberi muntazaman çıkıyor. (Tan) arkadaşımız ise kendisinin an-lattığı sergüzeşte 7 gün evvel başladı.

Tan gazetesinde bu fıkranın haricinde bir de mektup gördük. Son Posta yazı işleri Di-rektörlüğüne hitab edilmiş, altında (Mual-lim: Nihad Umar) imzası var.

İdarehanemize böyle bir mektup gelmedi. Sabık muallimin bir daha kendisinden bah-seğilmemesini rica ederim.» diyor.

Ne kadar yazık ki bu yazıyı biz bu kısma aid yazımızın esasen bittiği zaman okuduk. Sabık muallimin bir daha kendisinden bah-seğilmemesi arzusuna gelince, başüstüne di-yelim. Fakat bu bizden ziyade kendisinin hat-ı hareketine tâbi bir meseledir.

Sakin tabiatlı bir genç

Ankara okuyucularımızdan Sa-lim Köse karakte-rinin tahlilini isti-yerek soruyor:

— Muvaffak ola-sak mıyım?

İşini, hesabını bilir, menfaatleri-ni kolaylıkla kav-rar ve bu yoldaki

gidişlerinde mücadele, münakaşa yap-madan herkesle hoşça anlaşmakla muvaffa-kiyetlerini temin etmiş olur. Başkaları hesabına zararları katlanmakta, mes'u-liyetleri üzerine almakta ileri gitmez. Hovardaca, kabadayıca yaşayışlara ya-naşmaz.

Zeki bir tip

Topkapıdan Öz-yazıcı imzasile so-ruluyor:

— Muvaffak ola-cak mıyım?

Zekâlarını fay-dalı surette işle-meğe muvaffak o-lan zekilerin, mu-vaffakiyetlerinden şübhelenmeleri ca-iz değildir, kuvvetli bir seciye de buna ilâve edilirse mesele kalmaz.

Boğazını seven bir tip

Kocamustafapa-şadan İrfan da ka-rakterinin tahlili-ni istiyor:

Çalışmaktan yıl-maz. Büyüklükleri-ne dikbaşlılık yap-maz. Eline geçen parayı iyi surette kullanır ve kana-atkâr olur. Üstüne

başına pek ehemmiyet vermez, boğazını sever.

Okuma heveslisi bir genç

Karasu okuyucularımızdan Meh-med Engin de şunu soruyor:

— Muvaffak ola-cak mıyım?

Okumak heve-kafa ile çalışmak muvaffak olmağa delâlet eder. Buna ilim zevkini ilâve etmekle maksad kolaylaşmış olur.

Son Posta

Fotograf tahlili kuponu

İsim . . . . .
Adres . . . . .

DİKKAT

Fotograf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Geyveler bir talebe pansiyonu istiyorlar

Geyveden yazılıyor: Kazamızda iki ilkmekteb vardır; biri Kâzım paşa, biri de Merkez ilkmektebidir. Bu iki mektebde okuyan talebe sayısı üç yüzü aş-kındır. Genç muallimlerin çocukların iyi yetişmesi için sarfettikleri gayretler talebe velilerini pek memnun etmekte-dir.

Her sene mezun olan talebeden hal ve vakti yerinde olanlar Adapazarı veya İzmit ortamektebine giderek tahsil-lerine devam etmektedirler.

Adapazarı veya İzmit ortamektebe-lerinden birinde bir talebe pansiyonu aç-ılacak olursa buradan birçok çocuk tahsiline devam edebilmek imkânını bulacaklardır.

Amasya hükümet doktorluğu

Amasya (Hususi) — Münhal bulunan hükümet doktorluğuna Cafer Arca tayin edilmiş, buraya gelerek yeni vazifesine baş-la-mıştır.

Amerika ile Japonyanın arasını açan balık

Bir balıkçı gemisinde faaliyet

Amerika ile Japon-ya arasında bir «yayın balığı kavgası» bulunduğunu bilir misiniz?

Japon balıkçıları Alaska sahillerine yakın yerlerde avlanırlar, gözleri yayın balığıdır. Yayın balığı ise Alaskanın başlıca servet memba-ise yayın balığıdır, halbuki Japon balık-çıları eski bir tâbirle altın yumurta ya-pan bu tavuğu boğazlamakla meşgul-dürler.

1936 yılında yayın balığı Alaskaya 50 milyon dolar getirdi. Bu öyle bir sanayi şubesidir ki 17,500 işçi kullanır, hükü-metin bu mntakadan topladığı vergi va-rıdatının yüzde 75 ini temin eder, getirdiği kâr Alaska altın madenlerininkin-den fazladır.

Bu balıkların garib bir hayatları var-dır: Göllerin ve derelerin tatlı ve oerak sularında doğarlar, sonra denize çıkarlar, birkaç yıl kalırlar, bunu müteakip sürü halinde doğdukları yere gelirler, orada yavru yaparlar ve orada ölürler. Bu ha-yatın dairesi mütehavvildir, yayın balık-larının pembeleri için 2, kırmızları için 3, diğer çeşidleri için 5 yıldır.

Şimdi elinize bir ağ alarak derelerin, nehirlerin munsablarını tıkayınız, deni-ze çıkan sürülerin hepsini de tutabilir-siniz, fakat 2, 3, nihayet 5 yıl sonra eli-nize tek bir balık bile geçmez.

Bristol körfezi Alaskanın, hem de bü-tün dünyanın en iyi balık avlama yeridir. Geçen yıl buraya tamam 101 tane Japon balıkçı gemisi toplanmıştı. Resmen yengeç arıyorlardı. Fakat Amerikan tay-yareleri vapurların 20 metre kadar üstü-ne indikleri zaman güvertelerinin yayın balığı ile dolu olduğunu gördüler.

Japon vapurları yüzen birer fabrika halindedirler. Yayın balığı vapurda ayık-lanır, temizlenirler, terbiyelenirler, ku-tuya konur, kutular da sandıklara istif edilir: Satılığa çıkarılmaya hazırdirler.

Japon balıkçı gemileri kara sularının dışında mı dururlar? Kim bilir, belki e-vet, belki hayır. Bering denizi büyük ve issizdir, buralardan muntazam vapur postası ayda bir geçer. Alaska için tehli-ke yayın balığı neslini kurutmamak için yapılan Amerika talimatına Japonların bir Çin köylüsünün hayatından fazla e-hemmiyet vermemelerindedir.

Alaska otoriteleri heyecana kapıldılar. Balıkçı cemiyetleri Vaşingtona telgraf çektiler:

— Japonlar 5 yıla kalmaz Bristol kör-fezini mahvedeceklerdir, dediler. Evet öyledir amma, ne yapılabilir? Mesele

Amerika ile Japonyayı aman-sız rakib haline getiren siyasi, askerî, iktisadî birçok sebebler arasında bir tane de yengeç ve yayın balığı meselesi bu-lunduğunu söylersek inanır mısınız?

Christian Mergret

tarafından yazılan aşağıki satırları okuyunuz.

Doğduğu yer ise gene Amerika sahilleri-dir. Şu halde Kanada, Japon ve Rus ba-lıkçıları foku açık denizde avlanırları, av-lanan balıklar da tutulmadan battıkları için vurulanlardan bir çoğu ziyan olurdu.

Amerika fok balığı Amerika sahilleri-doğduğu için kendi malı olduğunu san etti. Kanada derhal protestoya girişti ve nihayet 1911 yılında bu devletler arasın-da bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşma mu-cibince açık denizde fok avı yasaktır. Fa-kat buna mukabil de Amerika ile Rusya foktan temin ettikleri kârın yüzde 15 ge-rini Japonya ile Kanadaya vermek me-cburiyetindedirler.

Şüphe yok ki Japonlar yayın balığı için de böyle kârlı bir anlaşma, maddî bir menfaat temin edecekleri ümidindedirler.

Amerikalılar Japonyaya temin edilecek menfaati Japonların tuttukları; yen-geçlerin çıkardığı diğer bir meselenin hallinde bulabilecekleri zannındadırlar. Bugün Japonyanın tuttuğu yengecin A-merika limanlarına çıkarılması yasaktır. Bununla beraber Amerika yengecin müg-terisidir, ve yengeci Japonyadan alır, o-radan alır amma Amerikaya kendisi ge-tirir.

Amerika şimdi yengecin doğrudan doğ-ruya Japon vapurlarile getirilmesine müsaade etmekle, Japon vapurlarına iş bulacağı ve Japonyayı tatmin edeceği kanaatinindedir:

— Benim yayın balıklarına dokunma, ben de senin Amerikaya yengeç getir-mene müsaade edeyim, diyor.

Maamafih resmi teklif henüz yapılmamıştır, iş zemini yoklama sahasındadır.

Dünya, ictinab edilmez bir surette harbe gitmektedir. Bu, katidir

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

ye mütemadiyen uğraşıp bocalamaları, bana kalırsa, böyle bir aşlaşmaya varabi-leceklerini sandıklarından değil, yaklaş-makta oldukları bâdire ile karşılaşmadan evvel, akla gelen veya gelmiye bütün imkânları araştırıp vicdanlarını rahatlan-dırmak istemelerindedir.

Bu arada, hazırlığı nâtamam olanların bunları bir an evvel tamamlamak isteme-ye kalkışmaları ise, ahvalin tabii göröl-mek lâzım gelen bir zarurettir. Yoksa, bu hal, tehlikeye doğru tam bir pupa ye-ken gidiştir. Bu hususta kendimizi avut-mıya hiç de lüzum yoktur. Zavallı ana-lar, yarın kurban verecekleri yavruların-ın yasını şimdiden tutmaya başlayabili-ler. — Selim Ragıp Emeç

"Son Posta"nın

Hikâyesi

AŞK MEKTUPLARI

Çeviren
Fahri Bercmen

Serj İvanoviç Tcernikof akşam yemeğine oturdu. Yüzünde yemeğin lezzetinden doğan memnun ve tok bir ifadeden başka bir şey yoktu.. sadece tavuk kızartmasını, tavuk suyu çorbayı ve kiraz kompostosuna düşünüyordu.. bndan gayri düşüncesi yoktu.. tek kelime ile, aklı fikri yemektedir..

Yemeğe başlayınca Serj, karısına, kardeşine ve küçük kızına baktı; onların yüzünde de iştihadan başka bir mana, bir duygu okunmuyordu. Birden:

— Enfes bir yemek değil mi? diye horurdandı. Enfes!

Enfes kelimesini ağzından çıkarır çıkarmaz «Vera» yı hatırladı; ve kendi kendine:

— Ona birkaç satırcık yazmak lazım, şimdi.. diye söylendi.

Yemeği bitirince kalktı, ve çalışma odasına geçti.

— Çay vaktine kadar eğlenirim.. bir şeyler yazayım bari..

Kalemli hokkaya batırdı ve yazmağa başladı:

«Sevgilim! Neredesin?»

— Him! Biliyorum evindedir. Fakat aldırma! Mektubdur bu.. Böyle yazmak icab eder..

«Sevgilim! Neredesin?»

Gece simsiyah.. yapayalnızım. Bir kayanın üstünde oturmış dalgaların karanlık homurtusunu dinliyorum..

— Yazarken dikkat etmeli.. çünkü bunu Tver eyaletinden yolluyorum.

«Dalgaların homurtusunu dinliyor ve denize doğru şöyle haykırıyorum: Ey deniz, söyle! Sevgilim nerde? Fakat deniz, muhteşem sükutunu bozmuyor..»

— Deniz bana şöyle bir cevap vermiş olsaydı şaşmazdım: «Sevgilin evindedir..» neyse..

«Heyhat! Eğer kanadlarım olsaydı şu anda sana doğru kanad çıparak uçardım, ey perestidem!»

— Bu da olmadı. Bunun yerine, sana gelmek için tren param yok deseydim doğruyu söylemiş olurum.. devam..

«Eğer kanadlarım olsaydı, her an senin yanında kalırdım..»

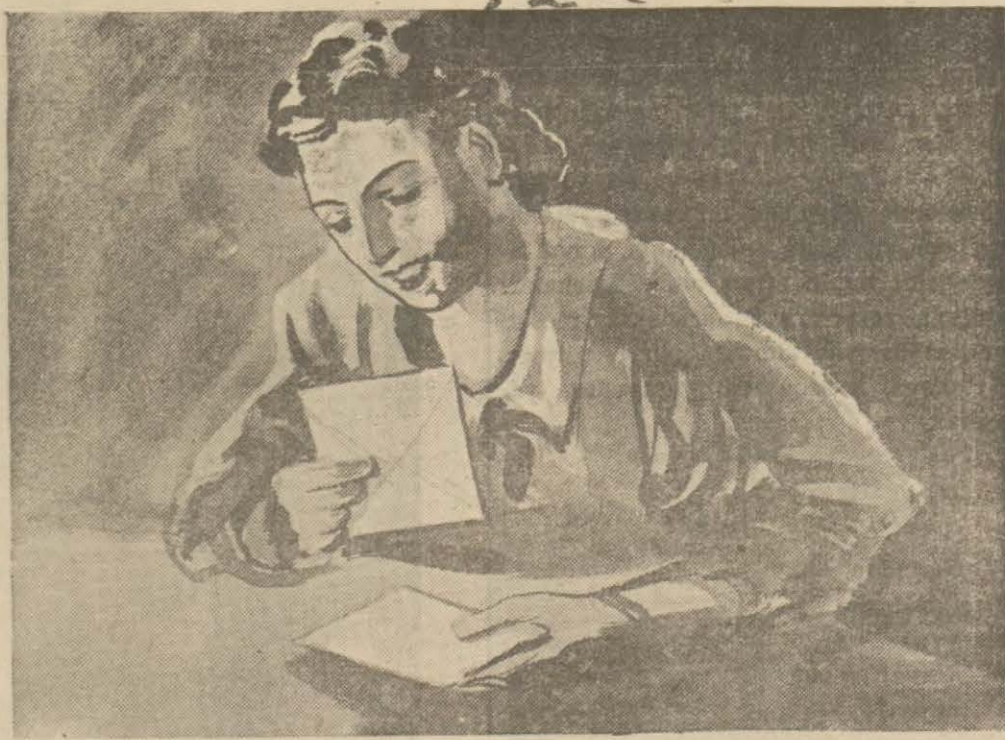
— Amma da sersemlik! Hem kanadlarım olacak, hem de onun yanında pinekliceğim. Kanadları şeytan alsın!

«Ey sevgilim! Sen yanımda yokken hiç yemek yiyemiyordum.. ruhumu, mütemediyen, senden aldığım ilhamla, aşkla doluruyordum ve sadece bununla besleniyordum..»

— Tavuk kızartmasını hazmetmedim, daha...

«.....gece, uyku kirpiklerimi ağırlaştırdığı zaman, senin hayalinle doluyordum; o vakit gözlerimden yanıklarına doğru hasret gözyaşları yuvarlanıyordu..»

— Bu da bitti.. belki gözyaşlarından hoşlanmaz, ama aldırma! Çay vaktine kadar şöyle bir kestireyim.

Zarfı kapadı ve her iki mektubu postaya verdi..

Vera, bütün gün sinirliydi. Daha yeni yaptırması olduğu robu, şimdi ona bol geliyordu. Neyle tutturdu ise olmadı. Nihayet:

— Bu imkânsız bir hal! diye öfkelenildi. Bir haftada bu kadar zayıflamış olayım? Bir hafta oldu, anlıyordum musun, bir haftada bana bol geliyor..

Kocası:

— Pek bol değil canım, diye onu önledi. Gayet güzel işte!

Genç kadın hırçınlıkla:

— Hayır, çok fena! dedi. Biliyor musun bu hep senin kabahatin! Hiçbir şey yemiyordum.. bu gidişle iskelete döneceğim..

— Peki, ne diye yemek yemiyorsun a canım? Benden örnek al.. yemekte bana bak da iştihan gelsin!

— Ben herkesle beraber yemek yiyemem. Ben, incelikten, şir ve yalnızlıktan hoşlanıyorum. Ben, içli, hassas bir kadımsın. Öyle herkesin yanında şapur şapur yemek yiyemem.

Vera, böyle söyliyerek hızlı hızlı odasına girdi ve kapıyı kapadı.. çekmecedden Serj'in mektubunu çıkararak okumağa başladı.

— Ah! İşte, hakiki aşk, buna derler. Tarihi kaç mektubun? 28.. bugün ayır birisi.. postalar ne kadar muntazam.. bu yüzden ne kadar bahtiyar oluyoruz. Beni ne kadar da çok seviyor.. ah, sevgilim!

Bir kâğıd çıkarıp üzerine birkaç damla leylâk esansı dökerek yazmağa koyuldu:

«Mektubun beni ne çok sevindirdi, bilisen! Benim için âdeti yeni bir hayat ufkunu açıyor, Serj! Fakat muztaribim, neden mi? Tasavvur et, ki hiçbir şeyler yiyemiyordum; ve gittikçe zayıflıyorum. Tuvaletlerim bana bol geliyor artık..

Bununla beraber bütün saadetim bir noktada toplanıyor; bunu şu kelimeyle ifade edebilirim: Serj İvanoviç Tcernikof!

Bu bir hakikattir sevgilim! Hayal değil! Aziz sevgilim! Bir tanem.. bu zafımdan dolayı beni hakir görme! Bir tek arzumu var: O da, senin yanında olmak!

Küçük Veran»

Mektubu bitirdikten sonra içini çekti:

— Bu sözler yep yalan! Ben bedbaht bir insandan başka bir şey değilim! Kendimi denize atmandan başka çare yok..

Yazdığı mektubu tekrar okudu; zarfladı. Sonra kendi kendine, yeni bir karar vermiş gibi mırıldandı:

— Arkadiye de bir mektub yazmalıyım.. o, Serj'den daha sempattir..

Ve başladı:

«Sevgili Arkadi'ciğim!

Mektubun beni, ne çok sevindirdi bilisen! Benim için âdeti yeni bir hayat ufkunu açıyor. Bütün varlığım şu noktada toplanıyor:

Arkadi Petroviç Popof!.. Evet, bu bir hakikattir; hayal değil! Şimdi bir tek arzumu var: O da senin yanında olmak!

Küçük Veran»

Zarfı kapadı ve her iki mektubu postaya verdi..

Mektuplar postahanedden trene alındılar. Lokomotifler homurdanmağa ve makinistler hazırlanmağa başladılar. Tekerlekler döndü:

— Çabuk! Çabuk! Çabuk! Çabuk! Gürültü, düdükle sesleri.. tren yürüyor.. Vera'nın ruhu da uçuyor; bir yandan Serj'e doğru; öbür yandan da Arkadi'ye doğru..

Şu postalar ne mübarek bir icaddır. Zavalı insanları bir anda hem mes'ud ve hem de bedbaht etmeğe vesile oluyorlar..

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Gezinti

Nakleden: İbrahim Hoyi

EKONOMİ

Ereğli iplik ve bez fabrikası piyasayı çok iyi mallar çıkarıyor

Sumer Bank'ın Ereğlideki bez fabrikası geçen birinci ve ikinciteğrin aylarında Adana piyasasından 156.622 kilo Klevland cinsi pamuk satın almak suretile bu cins pamukların umumî fiyat sukutundan müteessir olmasına bir dereceye kadar yardım etmiştir. Vasatî 35 - 38 kuruş üzerinden alınan bu pamuklardan maada Nazillide ekilen Akala cinsi pamuklardan vasatî 38 - 42 kuruş fiatla 55.513 kilo satın alınmıştır.

Bu seneki pamuk mahsulü Ziraat Vekâletinin aldığı tedbirler sayesinde geçen seneye nazaran daha iyi neticeler vermektedir. Bundan başka fabrika, Sakarya muntakasında ekilen Akala cinsi pamukları da satın almak için lâzım gelen tedbirleri almak suretile bu muntakada mahsullerini satamadıklarından dolayı sıkıntıda olan köylülerin imdadına yetişmekte gecikmemiştir.

Ereğli bez fabrikasında ikinciteğrin ayı zarfında 49.451 kilo iplik ve 151.376 metre bez satışı yapılmıştır.

Bilhassa İstanbul Trikota fabrikaları ile, Denizli, Babadağ ve Buldan havalisi tarafından aranan iplikler günden güne daha büyük bir alâka uyandırmakta ve Avrupa ipliklerinden farkız oldukları kat'î şekilde anlaşılmiş bulunmaktadır.

Ereğli fabrikasının bilhassa son zamanlarda imal etmeye başladığı taranmış iplikler piyasaya çıkarıldığı zaman hayretle karşılanmış ve bu kadar mükemmel ipliklerin yerli mal olduğuna inanmak istemeyenler görülmüştür.

60 - 80 numaraya kadar imal edilmekte olan ince iplikler piyasada benzeri ecebî mamulâtını aratmayacak kadar mükemmel evsattır. Bez satışı da hararetle devam etmektedir. Fabrikanın kutulu aile hassala ile mermershahleri piyasanın en yüksek kâlliteli malları arasında yer almıştır ve talebin fazlalığı yüzünden fabrika, geceli gündüzlü bir çalışma ile bunu karşılıma gayret etmektedir. Ereğli hassaları memleketin her tarafında halk ve köylü tarafından beğenilmekte ve aranmaktadır. Birinci kalite mermershahleri üzerine konulan etikette bir Eti heykeli resmi vardır. Bu etiket taşıyan mallar halk arasında «Hacıvatlı mermer» diye tanınmış ve herkes ısrarla bu malı istemeyi itiyad edinmiştir.

Ereğli fabrikası son imal ettiği poplinleri de piyasaya arz etmeye başlamış olup bunlar da büyük takdirlerle karşılanmıştır. Bu poplinler en müşkülpeşendlerin bile zevkini tatmin edecek bir kalitededir. İkbaharda piyasaya çıkarılmak üzere hazırlanan gayet güzel desenli masa örtüleri de o kadar nefis ki malların piyasaya arzından sonra benzeri ecebî mallarının rekabetine imkân kalamayacaktır. Gene ilkbahar için, fabrika, kadın ve erkek elbiselik kumaşları da hazırlamaya başlamıştır.

İki teğrin ayı zarfında fabrikanın imal ettiği iplik miktarı 82.225 kilodur ki bunun 42.717 kilosu kendi imalatına hasredilmiş diğer kısmı piyasaya verilmiştir. Bez imalatı bu iki ay içinde 215.306 metreye balığ olmuştur.

Şimdi iki ekiple çalışan fabrika üssesini de vücutte getirmiş olacak ve o zaman bütün kabiliyetle çalışmaya koyulacaktır. Şimdiden fabrikanın işçi miktarı 1100 ü geçmiştir.

Gerek Ereğliden, gerekse civardan gelen işçiler fabrikaya büyük bir arzu ile kaydolmakta ve kendilerine verilen işleri muvafık kıyetle başarmaktadırlar.

Otomobil ile İstanbuldan Avrupa

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

Başvekil kısa söylemişti. Doğrusu da bu ya... Kendini methedecek, «Reyimin bana verin!» diyecek değil a.. ama belki de demiştir. Ben duymadım. Yahud duydum da anlamadım. Ne olursa olsun, bu gün sonunda ben de şiddetle alkışladım.

Herkes bağırdı. Nihayet o balkondan çekildi. Bizim de işimiz bitmişti. Halk yavaş yavaş dağılırken kendi kendime düşünüyordum.

«Her halde biz bugün bir şeye karar vermiştik, ama neye?.. O esnada, konsolde luktta aradığım dostuma gözüm ilişti. Zevallî! O da benim gibi bu kalabalığın ortasına sıkışmış, halk dağılıncaya kadar oradan çıkamamış. Hemen merakla ona baktım: «Allahşakına, mühim bir şey halde tiler galiba.. ben de çok alkışladım. Fakat ne oldu?» dedim.. «Daha bir şey olmadı. Nafile telâş etme! Yalnız Hitler partisinin rey vereceğine dair yemin ettiniz!» dedi.. «Hey babam hey! İstanbuldan kalbim tâ Berline kadar, «Hitler» e sadakat yemini etmeğe gelmişim meğer!.. «Pekala ben de reyimi ona verdim!» dedim.. yurdük..

★

Şimdi Almanyanın yukarıda anlatıldığı halini görünce, o vakit ne kadar durduğum davrandığımı, siyasete de ne büyük behrem olduğunu hayretler içinde gördüm de, gururumdan kollarım kabağıldı.

Vasfi Rıza Zobu

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

"Son Posta"nın edebî romanı: 30

Bir Genç Kızın Romanı

Muazzez Tahsin Berkand

Seni genç ve heyecanlı kalbimin ümid dolu ateşile selâmlarım altın ışıklı İstanbul!

İKİNCİ KISIM

I

Divanyolunda bir kütüphane... Yan yana ve üstüste, inci gibi dizilmiş temiz kitaplara dolu geniş iki vitrin.. ortada geniş bir kâğıt..

İçerisi biraz loş; fakat bu loşluk insanı derhal sevimli bir alâka ile kendine doğru çekiyor.

İki tarafta yerden tavana kadar dizilmiş kitaplardır.. şurada yığın yığın ve her dilden mecmualar, gazeteler.. beride moda katalogları.. ileride bir masada müzik notaları.. Etrafı kalın çamlarla çevrilmiş küçük bir gişe..

Tâ ötede mavi kâdife perdelerin ayırdığı bir salon.. burası bir veranda gibi ışıklı.. Ön taraftaki cam bölme açılınca küçük bir bahçeye bakan bir tarasa halini alıyor.

Rahat koltukları, küçük masaları, yer yer konmuş yeşil saksıları ve renkli çiçeklerle burası neşeli ve temiz bir okuma salonu..

İzmirden ayrılmış iki ay olduğu halde Selma hâlâ İstanbulla iki gün evvel gelmiş gibi ilk saatlerin telâşını ve heyecanını kalbinde duyuyor, hâlâ bu yerlerin ve etrafındaki şeylerin onun olduğuna inanmıyor, bütün bunlar sıhri bir değnekle birdenbire yok olacakmış gibi hâlâ içi korku ile titriyor.

İki aydır o bütün insanlar gibi yer üstünde yaşamıyor: Bir kuş gibi uçuyor, bir balık gibi yüzüyor.

Vapur Galata rıhtımına yanaştığı vakit merdivenlerden acele acele çıkarak yolcuların arasına ilk karışanlardan biri avukat Sadeddin Şükrü bey olmuştu.

— Selma hanım siz misiniz kızım? — Evet efendim.

— Ben aile dostunuz ve halanızın avukatı Sadeddinim.

Elli yaşlarında, şişmanca, sevinli yüzlü olan bu adam genç kızın ellerini dost avuçları içerisine alarak güverteye duran bir kadınla bir erkeğin yanına götürdü.

— İşte size küçük Selmayı getirdim hanımefendi.

Ayşe hanım, gözlerinin içi taflı taflı gülerek Selmanın boynuna sarıldı.

— Kızım, biz halanızın en samimî dostlarıyız. Trabzonda evlerimiz komşu idi ve annemle halanızın sahici iki kardeş gibi idiler. Bunun için benim evimi kendi evin gibi benimseyerek sevmeni istiyorum. Bize gelince, bir aydanberi seni bekleye bekleye sevgini içimize almağa alıştık.

Birkaç gün içinde hayatında vukua gelen değişiklikler, gördüğü yabancı insanlar ve nihayet bundan sonra bütün ömrünü aralarında geçireceği bu aile, Selmada ilk defa olarak bir ürkeklik yaratmıştı. Bu üç yabancı arasında uykuda yürüyormuş gibi şursuz adımlarla vapurdan çıktı. Otomobile binerken Sadeddin beyin, Ayşe hanımın kulağına eğilerek yavaşça şu sözleri söylediğini duymuştu:

— Yavrucuk pek yorgun.. onu hemen götürüp biraz yatırmalı.

Sonra Selmaya döndü:

— Kızım, ben şimdi senin işlerinle meşgul olmak için burada kalacağım; akşam gel seni görürüm.

Bu yeni yüzler ve bu yeni memleket içinin öksüzlüğünü de derinleştirmişler gibi, otomobil Köprüden ve İstanbul kalabalık sokaklarından geçerken buralara bakmadan gözlerini kapamış, İzmirli düşünmeğe dalmıştı. Yanındakiler onu uyuyor sanarak konuşuyorlardı.

Araba sokak içinde ahşab bir bina-

nın önünde durduğu vakit genç kız gözlerini açtı.

— Geldik kızım. Saffet bey elini tutmuş, otomobilden inmesine yardım ederken kapı hemen açıldı. Altı yedi yaşlarında, sarı bukleli bir baş, bir lâstik top gibi sokağa fırladı.

— Geldiniz mi anneciğim? — Evet kızım.

Selmayı görünce birdenbire durarak ona baktı.

— Sen Selma abla mısın? — Evet şekerim.

Bu sarışın kızcağzın mevcudiyetini Selmanın neşesini ve keyfini yerine getirmiş, içindeki yalnızlığı hemen gidermişti. Merdivenlerden elele çıkarmış larken küçük Nezahat bir mevzuatın ötekisine atılarak durmadan soruyordu:

— Sen her zaman bizimle mi kalacaksın? — Evet..

— Bana İzmirden cici şeyler getirdin mi?

Selma kulaklarına kadar kızarmıştı. Aralarında yaşayacağı ailenin bir kız olduğunu bilmediği için bunu düşünmemişti. Ayşe hanım Nezahatin elinden çekti:

— Ablanı yorma kızım. (Arkası var)

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Defineleri

İhtiyar Moiz efendi Santa Via tablosunun İngiliz Mister Tomsonun Boğaziçindeki evinde bulunduğunu söylüyor ve göremeyeceğimi ilâve ediyordu

— Zira bu ecnebi sizden evvel hayli mühim malumat almış bulunuyor..

— Sizinle görüştüğün sonra bu ecnebi hiçbir daha uğramadı mı?

— Hayır!

— Acaba iblis Bauman ihtiyar antikacının verdiği malumatla işini hal mi etmişti?

— Usta Moiz efendi susmuş, düşünüyor. Sonra yüzüne dikkatle baktı:

— Siz de X. III. denilen definelerle mi alakadarsınız?

— Diye sordu. Şaşladım. Sesimin heyecanımı belli edeceğinden korkarak sadece başımla tasdik ettim. İhtiyar antikacı gülerken başını salladı:

— Evet.. dedi. Size aradığınız bütün malumatı verebileceğimden hiç şüphe etmiyorum.

— Usta Moiz efendi bu sözü söylerken son derece samimi idi. Yüzü memnuniyetten güliyordu. Bana adetâ kendi çocuğuna bakan bir babanın şefkat dolu gözleriyle bakıyordu. Gayet büyük bir memnuniyetle cebinden küçük bir kutu çıkarıp titrek ellerle açtı, alaylı alaylı gülerken:

— Sakın aradığınız defineleri bu kutunun içinden çıkaracağım zannetmeyin, dedi. Bu benim Şamdan getirttiğim pek nefis enfiyedir. Hele şöyle karşılıklı bir enfiye çekelim. Zira anlaşlık zannediyorum. Bu ise beni pek memnun etmiştir.

— Enfiye çekmek asla âdetim olmadığı halde sırf antikacı Yahudinin hoşuna gitmek için ben de enfiyesinden bir miktar çekmeğe mecbur oldum ve gayet ciddi bir tavırla usta Moiz efendiye dedim ki:

— Hayır Moiz efendi, henüz anlaşmadık.

— Moiz efendi çift gözlükleri altından hayretle büyümüş gözleriyle yüzüme baktı:

— Niçin?

— Çünkü bana karşı gösterdiğiniz ve belki en büyük asarı atika âliminin bile ihmal etmeyeceği yüksek lûtuf ve nezaketlerinize karşı, demin, para kabul etmeyeceğinizi söylediniz! İşte bu tamamen anlaşmamıza büyük bir mâni teşkil ediyor..

— Moiz efendiye koltuklıyan bu parlak sözlerimin ihtiyar Yahudiyi son derece memnun ettiği yüzünden anlıyordum, fakat para teklifinde ısrar etmekteki kararım tamamen ciddi idi. Bana vereceği malumata mukabil paraca her türlü fedakârlığı yapmaktan asla çekinmiyecektim. Maamafih bu sözlerim usta Moizin o kadar hoşuna gitmişti ki bana artık senli benli hitab ederek:

— Oğlum! Görüyorum ki sen ciddiden kibar ve iyi kalbli bir insansın. Benden bu malumatı ufak bir ücretle mukabil satın almış olan ecnebinin emeline nail olmasın benim için daha mı iyidir? Bir tarih hocası sıfatıyla bu işin hiç şübesiz bu kadar ilimle uğraşmışsın. Elbet senin gibi bir adamın muvaffakiyetine hizmet etmiş olmayı bin defa tercih ederim.. para sözünü sonra da konuşuruz!. Hele sen yarın akşam üzeri bana buraya gelebilir misin?

— Her zaman için gelebilirim.

— Tamam. Zira benim bugün ufak bir işim var. Olmasa bugün konuşurduk. Yarın akşam buraya, Nuhun gemisine gelersen sana bildiklerimi uzun uzadıya ve memnuniyetle izah ederim. Ama yarın akşamdan daha geç olmasın ha. Zira ne olur ne olmaz! Malûm a, yaş yetmiş geçtikten sonra en uzak randevu yarından daha ilerisi olamaz.

— Moiz efendi kendi kendisinin artık hayata pamuk ipliğe bağlı oluşuna karşı gene kendisinin yaptığı bu alaya gülerken burnuna birkaç tutam daha Şam enfiyesinden çekeştiriyordu.

— Şimdi, dedi, evvelâ sana aradığın şu (Santa via) denilen şeye aid derdini halledelim.

— Ben hayretle atıldım:

— Ay, siz (Santa Via) yı biliyor musunuz?

— Elbet!. (Santa Via) denilir bir kabartma resim vardır ki İstanbulda 310 da vukua gelen meşhur büyük zelzele esnasında bazı yerleri çöken Kariye caminin tâmiri sırasında tamiratı yapan ustalar tarafından, camii ön taşıkları altına te-

Birdenbire heyecanla bağırdım: «Tamam!»

"Son Posta"nın sergüzeşt romanı

— 56 —

sadıf eden yerin yıkıntısı içinde bulunarak asırılmıştır. Ondan sonra bu taş kabartma resim İstanbul antikacılarının ellerine geçmiş, elden ele dolaştıktan sonra Bebekte bir yalıda oturan maruf bir İngiliz tarafından satın alınmıştır.

— Ben heyecanla atıldım: — Bu İngiliz bugün hâlâ Bebekte mi oturuyor?

— Hayır, şimdi Boğazda, Kandilli'de oturuyor. Mister (Tomson) denilen bu İngiliz tarih ve âsârı atika meraklısıdır. Galatasaray ve Vefa mekteplerinde muallim olan İngiliz Robenson kardeşleri bilmem tanır mısın? Robenson'lar benim ve aynı zamanda Mister Tomsonun ahbabı oldukları için ben işte bu Robensonların delâleti Mister Tomsonun evine gidip bu taş kabartmayı gördüm. Zira Mister Tomson gayet vehimli ve garib bir zat olduğu için evine hiç kimse giremez. Ancak böyle pek yakın dostlarının delâletiyle girebilirdim.

— Taş kabartma resim buyurdunuz, Moiz efendi. Bu nasıl bir resim?

— Kül renginde bir taş üstüne kabartma ağaçlar ve bir de ayazma resmi ya-

pılmış. Üstünde lâtince olarak (Santa via) yazısı vardır. Onun için buna (Santa Via) tablosu denir. Resmin üzerinde ayrıca bir de gene lâtince (Peter Filius) (Santa Spiritus) yazılıdır ki (Baba, oğul ve ruhülkudüs) demektir.

Birdenbire heyecanla bağırdım: — Tamam!

Bizim Magda ile beraber Kariyedeki evin mahzenindeki bulduğumuz taşın üzerinde de (Santa Via) tâbiri ile aynen (baba, oğul ve ruhülkudüs üzerine) kelimeleri vardı.

Benim ansızın Moiz efendiye tasdik edişim üzere antikacı hayretle yüzüme baktı:

— Sen de bu kabartma resmi biliyor-sun demek? dedi.

— Hayır, öyle olması lâzım geldiğini bir yerde okumuştum.

— Evet, işte (Santa via) denilen resim bundan ibarettir. Ben o zaman çok yüksek fiat verdiğim halde Mister Tomson satmak şöyle dursun, böyle bir talebdâ bulunuşuma bile kızdı. Binaenaleyh bunu Mister Tomsonun elinden alabilmene imkân görmüyorum. Fevkalâde bir çare bulursan o başka. Yoksa görmiye bile imkân bulabileceğini zannedmiyorum. Söyledim a, bu Mister Tomson gayet garib tabiatlı, son derece titiz, asabî ve vehham bir adamdır. Dünyada size göre-

(Arhası var)

Taksim stadında yangın

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İzzete aid garajdaki sarnıçtan istifade edilerek ateşin daha fazla büyümesine meydan verilmiş ve saat 24 de yangın söndürülmüştür. Bu esnada yanan boyahane ve tamirhaneye mutasil bulunan Tütün İnhisar İdaresinin deposu büyük bir tehlike geçirmiş ve ateşin depoya sırayetine meydan verilmemiştir. Yapıldığı tahkikata nazaran tütün deposunda bulunan stok malın kıymeti bir milyon liradır. Yangın yerinde itfaiye müdürü Bay İhsan ve nöbetçi müddeimumu muavini Bay Kemal bulunuyorlardı.

Yanan atölye binaları Emlâk Şirketine aiddir. Gerek binaların ve gerekse boyahane'de bulunan tezgâhlar ile malzemenin ve tamirhanedeki makinelerin sigortaları yoktur. Tamirhanede bulunan Kankuk eczanesi sahibi Bay Mu-hiddin ile kereste tüccarı Kırklarellili Bay Süleymanın otomobilleri de tamamen yanmışlardır.

Yangının sebebi zühuru henüz meçhuldür. Tamirhane sahibi Lâtif ile boyahane sahibi Mihran nöbetçi müddeimumu muavini tarafından isticab edildikleri zaman yangından nerden çıktığını bilmediklerini söylemişlerdir. Fakat ateşin boyahaneden çıkmasına nazaran, burada bulunan mevadî müşterilerin dikkatsizlik neticesinde tutuştuğu zannedilmektedir.

Yangının devam ettiği müddetçe Cumhuriyet caddesi ve Taksim meydanında itfaiye hortumlarının bulunmasından dolayı iki saat kadar tramvaylar işleyememişlerdir. Tahkikat tamik edilmektedir.

Parisde Gürültülü Nümayişler

Paris 8 (A.A.) — Stefani'ajansının muhabiri bildiriyor: Yıyecek mağazalarının binlerce memuru Parisde gürültülü bir nümayiş yapmışlardır. Polisle nümayişçiler arasında kavga olmuş ve birkaç kişi tevkif edilmiştir. Tezahüratın şefleri, birkaç haftadanberi devam eden grev üzerine salâhiyet sahiblerinin dikkatini çekmek istediklerini söylemişlerdir.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

Uzakşarkta vaziyet vahamet kesbediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

layı, Fransız ve İngiliz makamları Japonlar nezdinde şiddetli protestoda bulunmuşlardır.

İlk hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Bir Japon neferi, Nantao'yu Fransız imtiyaz mntakasından ayıran bulvarın Fransızlara aid kısmında, nizamnameler hilâfında su doldurmağa giden Çinli bir kadını dövmeye başlamış ve bir Rus gönüllüsü buna mâni olmak istemiştir.

Hâdiseyi gören diğer bir Rus gönüllüsü düdük çalmış ve birkaç saniye sonra vak'a mahalline iki Fransız otomobilile içinde Rus gönüllüleri bulunan bir kamyonet gelmiştir. Aynı zamanda yüz kadar Japon askeri de hâdise mahalline gelmiş bulunuyordu. Neticede hâdiseye sebebiyet veren gönüllü bulvar civarındaki Fransız itfaiye karakoluna götürülmüş ve orada Japon zabitelerle Fransız polis memurları arasında mesele halledilmiştir.

Hâdisenin ne şekilde halledildiği malûm değildir.

İngiliz bayrağı yerine Japon bayrağı

Şanghai 8 (A.A.) — Japon bahriye silâhane'dazları beynelmilel mntakada kâin New-Asia isimdeki İngiliz otelini işgal etmişlerdir. Japonlar oteldeki iki İngiliz bayrağını alarak bunların yerine Japon bayrakları çekmişler ve Şanghai'nın en modern binası olan bu otelin bazı eşyasını götürmüşlerdir.

Çin komünistlerinin kararı

Londra 8 (Hususi) — Hankeu'da yedinci senelik kongrelerini akteden Çin komünistleri, Çin hükümetini teşkil eden Koomingtag heyetile daha sıkı bir işbirliği tesis etmeğe karar vermişlerdir. Çin komünistleri, Japon müstevlilerini

Akdenizde muvazene

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

zör, tayyare gemileri ve altıncı distroyer filosunun iştirak edecekleri bu manevraların hazırlıkları yapılmaktadır.

Paris, 8 (A.A.) — İtalyanın deniz kuvvetlerinin fazlaştırmasını mevzuu bahsedilen Jour gazetesi diyor ki:

«İtalya bu yeni inşaatın ihtiyacı gösterdiği parayı nasıl bulacak? Fevkalâde menabiden mi? Bu membalar arasında, bugün, servetler üzerinden bir kısmını devlet hesabına almaktan başka bir şey kalmamıştır. Mussolini, ne olursa olsun faşist devletin bizzat kadrosunu teşkil ediyen sosyal sınıfların bu yeni fakirleşmesinden çekinmiyecek mi, diğer taraftan muhakkak olan bir şey varsa da herhangi bir silâhlanma yarışında, İtalyanın muhakkak surette İngiltereye karşı mağlûb olacağıdır. Mussolini, realist bir adam diye tanınmıştır. Bu sebebden ikinci bir ihtimal daha mevcuttur ve o da şudur: Mussolini, bu kararını Van Sittart ile yeni diplomatik müzakerelere girişmeden evvel, bu müzakereler üzerinde tesir icra etmek maksadile de vermiş olabilir.»

«Epoque» gazetesi diyor ki:

«Fransanın, derhal, İtalyanın hemen inşasına başlayacağı gemiler tonilâtosunda yeni saffi harb gemileri yaptırmayı müstaceliyetle nazarı dikkate alması lâzımdır.»

Petit Journal diyor ki:

«Akdenizde deniz kuvvetleri ahengi bozulmak tehlikesi göstermektedir. İngiltere, İtalyanın bu hareketini cevabsız bırakmıyacaktır ve esasen daha şimdiden 46 bin tonilâtoluk zirhlilar inşa etmeyeceğini bildirmiş bulunmaktadırlar. Fransaya gelince, kendisinin bu mntakada İtalyadan daha mühim olarak haiz bulunduğu menfaatleri müdafaa etmesi lâzımdır.»

Fransa ve İngilterenin gayretleri

Excelsior yazıyor:

«Beynelmilel vaziyetin inkişafı, Fransa ile İngiltereyi sulhu muhafaza etmek için kara, deniz ve havada müsavi gayretler sarfetmeğe icbar etmektedir.»

Londra 8 (A.A.) — İtalyanın bahriye kuvvetlerini fazlaştırmak hususunda aldığı karardan bahseden Financial News gazetesi diyor ki:

«Bu karar, 1938 ve 1939 İtalyan bütçeleri üzerine pek ağır surette tesirini gösterecektir. İki zirhlidan her biri 1,5 milyon İngiliz lirasına mal olacaktır. Esasen bu rakam da, sırf İtalyada işçiliğin ucuz olmasından dolayı bu dere-

ce aşağıdır. Fakat herhalde muhakkak

milli topraklardan taretmek için hü - kûmete azamî yardımda bulunacaklardır.

Japonlar arasında isyan

Çin membalarından bildirildiğine göre Paotinfu yakınındaki Kaoying-Lihisem kıt'asına mensub Japon askerleri arasında isyan çıkmış ve birçok yüksek rütbeli zabiteleri öldürmüşlerdir.

Vaziyet vahim

Londra 8 (A.A.) — Chamberlain, pazartesi günü Konjesinden avdet edip hariciye nezaretine geldiği zaman, ilk olarak Uzakşarkta gündün güne vahamet kesbeden vaziyeti derin bir tedkikden geçirecektir.

Harb vaziyeti

Londra 8 (Hususi) — On iki parça Japon harb ve yük gemilerinden mürekkebe bir filo bugün, şimalî Çinde Şantung eyaletinin limanı olan Tsingtao açıklarında demirlemiştir.

Japonlar karaya asker çıkarmak teşebbüsünde bulunmamışlardır. Esasen Tsingtao şehri tahliye edilmiş bir vaziyettedir.

Diğer taraftan Japon İmparatoru Tokyodan Çine gidecek 17 bin askeri teftiş etmiştir.

Yeni işgal edilen şehirler

Tokyo 8 (A.A.) — Şimalî Çinde Nan kin Tsinan demiryolu uzunluğunda faaliyetle bulunan kıt'alar 5 sonkânunda saat 14,30 da Tsinan'ın 150 kilometre cenubunda kâin Tsowhsien şehrini işgal etmişlerdir. Bu kıt'alardan bir kısmını aynı gün Tsowhsien'in 12 kilometre cenubunda kâin Kiehhotsun'u işgal etmiştir.

Tsinan - Tsingtao şimendifer hattında Japon kıt'aları 6 Sonkânunda Tsinan'ın 90 kilometre şarkında kâin Changtien'i işgal etmişlerdir.

oian bir şey varsa o da, 18 ay zarfında üç milyon İngiliz lirasını bulmak mecburiyeti olmalıdır. Bu keyfiyet ise, bundan bir ay evvel negredilen İtalyan bütçe tahminlerini ciddi surette değiştirecektir.

Ajansın notu:

Telgrafdaki rakamları aynen muhafaza ediyoruz. Maamafih bunların 1,3 ve 3 milyon değil fakat 15 ve 30 milyon olması daha ziyade ihtimal dahilindedir.

Londra 8 (A.A.) — İtalyanın deniz inşaat programı hakkında tefsiratta bulunan Times gazetesi, bu programın en dikkate değer tarafı denizaltı gemilerinin çoğaltılması olduğunu ve şimdi Akdeniz gibi nisbeten mahdud denizlerde dahi bu gemilerin saffi harb gemilerine müzaheret için olan lüzumunun tahakkuk etmiş bulunduğunu yazıyor.

İngiltere ve Amerika

Norfolk 8 (A.A.) — Virjinyada:

Burayı ziyaret eden İngiliz Apollo kruvazörünün zabitelerine belediye tarafından verilen ziyafet esnasında Amerikanın beşinci deniz bölgesi kumandanı Amiral Bronnbu şöyle demiştir:

Bir felâket karşısında kalırsak, eminim ki, bu felâket bizi kendisine karşı yanyana cephe almış bulacaktır.

Amerikanın vaziyeti

Vaşington 8 (A.A.) — Salâhiyyetar Amerikan mahfelleri yeni İtalyan deniz programının Amerikan inşaatına tesir etmiyeceğini, çünkü Amerikanın ecnebi inşaatına her gemiye karşı bir gemi ile mukabele etmek niyetinde olmadığını bildirmektedirler. Bu mahfeller İtalya tarafından itihaz edilen kararın Amerikan bahriyesinin takviyesi lehinde olarak Roosevelt'in mevkiini sağlamlaştıracağına iddia etmekte, buna mukabil İtalyan deniz inşaat programının İngilterenin Akdenizde fazla gemi bulundurmamak endişesile Uzakşark'taki vaziyetini zayıflatmasında korkmaktadırlar.

Almanya programını değiştiriyor

Berlin 8 — Yeni harb gemileri inşaatı hususunda İtalyanın kararı Alman deniz inşaat programında hiçbir değişiklik husule getirmeyecektir.

Almanya 1935 tarihli İngiliz - Alman itilâfının ahkâmına uyarak programını buna göre tanzim etmektedirler.

İngilizlerin inşa edeceği her 100 tona mukabil Almanların 35 ton inşa etmeğe hakları olduğu amlûmdur.

Son Posta'nın teftişi: 97

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamide Rus çarının maruz kaldığı suikastı da şeyh Kâl Ahmedin kerametle tertib ettiğini söylemişlerdi. O, buna tamamilen inanmıştı

Gece gündüz bu mecliste çalışıyor; ordulardan şifreli telgraflarla gelen raporları tedkik ediyor; orduya asker, erzak, cebhane vesaire yetiştirmek için uğraşıyordu. Aynı zamanda manevî kuvvetlere de müracaat ederek; şeyhlere, hocalara dualar okutturuyordu.

(Süleymaniye) şehrinde bulunan şeyh (Kâl Ahmed) Abdülhamide bir mektub göndermiş; yakında, orduların mansur ve muzaffer olacağını tebşir etmişti. Şeyh'in, bu iddiası hilâfına olarak, harb kaybedilmişti. Fakat şeyh, başka bir mektub yazarak:

«Ben, manevî kuvvetlerimi sarfettim. Çar orduları, mahvî perişan olacaktı. Ancak, benim tebşiratım, lâyıki derecede itimad ve iman ile karşılanmadı. İezimetin sebebi budur. Fakat bunda mahzun olmayın. Ben, bu mağlûbiyetin acısını çıkaracağım.»

Demmişti. Aradan çok geçmeden (Çar Aleksandr) a bomba atılmıştı. Ve Rusyada, ihtilâl patlamıştı. O zaman bu bombanın patlaması, şeyh (Kâl Ahmed) in kerametine atfedilmiş; bu keramet de Abdülhamide şu suretle haber verilmişti:

Şeyh Kâl Ahmed, bir Hindistan cevizi buldurmıştu. Bunu, kıvılcımlı kül dolu bir mangalın ortasına oturtmuştu. Eline tesbihi alıp, mangalın başına geçmişti. Saatlerce tesbih çekerek dua etmişti. Hindistan cevizi, büyük bir gürlütle patlamıştı. O zaman şeyh Kâl Ahmed de, elinden tesbihi atmış:

— Rus Çarı, mahvoldu.. diye bağırması.

Abdülhamidin, (Kâl Ahmed) itimadı, bilhassa hayatına taallük eden bir meselede büsbütün artmıştı. Bir aralık Abdülhamid, arkasında büyük bir çıban çıkarmıştı. Birçok tedavilere rağmen bu çıban ilâçlarla olgun bir hale getirerek delmek mümkün olmamıştı. Tehlike, arttıkça artmış; kangren'e çevirmesi mümkün olan bu çıbanın bütün vücuddeki kanı zehirliyerek için ölüme kadar dayanması ihtimali artmıştı.

Bütün saray doktorları, çıbanı yarak için temizlemeye karar vermişler; ve bu kararı da Abdülhamide bildirmişlerdi.

Ameliyatın en küçüğünden bile son derecede tevehhüş eden Abdülhamid, bu kararı şiddetle reddetmişti. Fakat; tehlike gittikçe büyümekle beraber, çıbanın ızdırabına tahammül etmek de mümkün değildi.

Abdülhamid; uzun tereddülden sonra, nihayet ameliyata rıza göstermişti. Fakat bunu da, bir gün sonraya tehir etmişti.

O gün, çıbanın üzerine keten tohumu lâpaları koydurmuştu. Fakat, son ümid ile koydurduğu bu lâpalarından ciddi bir fayda beklemiyor eresi gün geçireceği ameliyatı düşünerek endişeli saatler geçiriyordu.

İşte tam o sırada, kendisine arabca bir mektub vermişlerdi. Mektubun imzasına bakarak:

— Şeyh, Kâl Ahmedden.. himmeti, hazır olsun... Aman, şu mektubu okuyunuz da, tercüme ediniz.

Diye, mektubu o sırada yanında bulunan (Feraşeti şerife vekili) Mekkeli Esad efendiye vermişti. Mektub:

«Sizin, büyük bir sıkıntı içinde bulunduğunuzu hissediyorum. Üzülmeyiniz. Bu mektub size vasil olduğu zaman, o sıkıntidan halâs olacaksınız.»

Sözlerinden ibaretti. Bu mektub, Abdülhamide büyük bir ümit vermişti. Derhal sırtındaki lâpaların sık sık değiştirilmesini emretmişti. Ve çok tabiidir ki; artık tamamen olgun hale gelen çıban o gece delinmişti... Bu da, şeyh Kâl Ahmedin kerametine atfedilmişti.

Bu zan ve telâkki, Abdülhamide o kadar teshir etmişti ki; kendisini kurtarmaya yegâne saik addettiği şeyh Kâl Ahmedin manevî kuvvetine karşı, em-

niyet ve itimadı, bir kat daha tezayüd cylemişti.

Abdülhamid, kendisinin (Kadiri) tarikine mensub olduğunu iddia ederdi. Fakat bu tarika intisab etmek için, hangi şeyhten inâbe aldığı belli değildi.

Tarikat ehlinin, yalnız kendi tarikına, kendi tekkesine ve kendi şeyhine ehemmiyet vererek diğerlerini ihmal etmesi hemen hemen tabii olduğu halde, Abdülhamid, bütün şeyhlere ve tekkelere müsavî muamele ederdi.

Yıldız sarayında, misafirler dairesine postunu sermiş bir hayli -ismi ve cismi maruf olmiyan- şeyh kıyafetli adam yatıp kalkıp, yiyip içtikleri gibi, şeyh Zâfirinin Yıldız caddesindeki (Şaz'li dergâhı) nda da renk, renk, geçiş çesid, cins cins birçok şeyh ve dervişler ikamet ederlerdi.

Abdülhamid, birçok masraflar ihtiyar ederek; Afrikanın ortasına yakın bir yerde ikamet eden (Şeyh Sinüsü) ye de, yaverlerinden Şamlı (Sadikulmü -eyyed paşa) yı göndermiş; onunla da münasebet tesis etmişti.

Sonra.. her hafta; cuma selâmlığından sonra, (seccadecibaşı İzzet bey), İstanbul muhtelif yerlerindeki tekkelere gider.. şeyhlere ve dervişlere -Abdülhamid tarafından- paralar götürür; kurbanlar kestirirdi.

Münasebet gelmişken şunu da arz edeyim ki; Abdülhamidin bu muamelesinden, yalnız şeyhler değil; (ülema) denilen sarıklı zümresi de, bol bol istifade ederlerdi.

Bunların içinde, az çok temayüz etmiş olanların hemen hepsi, rütbe ve nişan sahibi idi... Çok iyi aklımdadır; Abdülhamidin saltanat senelerinin sonuna doğru, muhtelif ilmiye rütbelerini haiz, ve devletin en büyük rütbeli

nişanından itibaren gene muhtelif rütbelerde nişanları hamil olan bu şeyh ve sarıklıların adedi; (240 ile 250) adedi arasında idi.

Meselenin, asıl hayret veren ciheti şurasıdır ki; (tarikât ehli) ile (ülema zümresi), birbirlerine zıd iki unsur olduğu halde, Abdülhamid bunları büyük bir maharetle idare eder; hiçbir hususta çarpışmalarına meydan vermezdi. Bu maharetin sırrı ise, malûm olan (ma vî boncu) meselesi idi.

Şimdi burada, bir sual varid olabilir:

— Abdülhamidin, şeyhlere, dervişlere, tekkelere, hocalara, medreselere gösterdiği bu iltifat ve teveccüh, acaba samimî mi idi; yoksa, bir gösterişten ibaret mi idi?...

Benim bilgilerime ve Abdülhamid üzerinde yaptığım tahlillere nazaran, cevab:

— Abdülhamidin, çocuk yaşındanberi izhar ettiği ahlâki temayüller nazarı dikkate alınırsa; her iki cihete de hükmetmek icab eder. Ancak şu fark ile ki samimiyet azdır, gösteriş ciheti çoktur.

Size bunu kısa kısa misallerle izah edeyim:

Abdülhamid, çocukluk zamanını, cahil ve mütaassıb bir saray halkı arasında geçirdiği için, çok tabiidir ki bir takım bâtil itikadlar yerleşmişti. Bunlar da; gün geçtikçe, muhtelif hâdisat ile kökleşmişti. Bu hâdiselerden bir kaç tanesini münasebet getirerek arz ettik. Balıklı tekkesi şeyhine iltica etmesi, arkasında çıkan çıbanın, manevî bir kuvvetle delinmesi, Rus çarı Aleksandrın, Süleymaniye'de şeyh Kâl Ahmedin manevî kudret ve nüfuzu ile bombalanması vesaire gibi...

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Pazar

(*)

Böbrek

Ve mesane taşları

Safra kesesi taşlarının meydana gelmesine sebep olan amiller aynen burada da esas itibarile mevzubahstır. Çok yemek, ihtirakat yapmayan, oturan insanlarda çok görülür. Maamafih şunu da söylemek mecburiyetindeyiz ki oturma -yanlarda, çalışanlarda ve hattâ zayıf kimselerde de taşlar tekevvün eder. Bu artık irsi ve allevi ve bünyevi bir takım sebeplerden ileri gelir, daha fazla izah etmek mümkün değildir.

Böbrek taşları (ürat), (okzalit) ve (fosfat) olmak üzere üç kısma ayrılır. Ürat taşları en sert olanıdır. Ondan sonra oldukça sert olan fakat üratlar -dan daha az sert olan okzalit taşları ve nihayet üçüncüsü fosfatlar ki bunlar yumuşak ve çabuk kırılan taşlardır.

Bu taşlar böbrekte tekekkül ettikten sonra idrar yoluna doğru harekete geçmek üzere iken şiddetli vecalar husule getirir. Bu sancular arkada böbrek na -siesinden idrar yoluna doğru bir seyir takib eder. Hastayı çok kıvrandırır. Ve sık sık idrar etmemesi hasıl olur. Bulantı da kay da görülür. Nihayet morfin ile veyahud kendi kendine kriz geçer. Bazan idrarda kan görülür, hasta kan işer, Böbrek taşının ne suretle tedavisi icab edeceğini yarın söyleyiz.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahud bir albüme yapıpırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Van Zeeland'ın teşebbüsleri

Londra 8 (A.A.) — Chamberlain ile Van Zeeland arasında dün yapılan görüşmeler esnasında İtalya ve Almanya'ya kredi açılması için beynelmül bir altın sermaye ihdası teklifi bilhassa münakaşa edilmiştir.

Van Zeeland istişarelerini bitirmiştir. Londradan ağılebi ihtimal yarın hareket edecektir.

RADYO

Bugünkü program

9 İkincikanun 938 PAZAR
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Violonist Prf. Liko Amar tarafından konser: Piyanoda Bayan Sabo, 1 - Sonate (Solmajör) Korelli, 2 - Sonate (Remajör) Lökler.

Aksam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi, 19: Safiye : Piyano ve keman refakatile, 19.30: Konferans Prf. Salih Murad (Radyo dersleri), 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Hava raporu, 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20.45: Bay Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ıyarı), 21.15: Violon solo, konser Orhan Borar piyanoda Valantin: 1 - Wienlawsky: Obertass, 2 - Tschalkowsky: Canonette, 3 - W onti: Çardaş, 21.45: Orkestra, 22.15: Ajans haberleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nurl), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Samat -yada: (Rıdvan), Eminönünde: (Aminasya), Eyübbe: (Arif Beşir), Fenerde: (Vitali), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (İ Halil), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Hulûsl), Bakır -köyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Dairede: (Güneş), Topçularda: (Sporidis), Taksimide: (Nizameddin), Tarlabaşında: (Nihad), Şişlide: (Halk), Beşiktaşta: (Süleyman Rıza).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdarıda: (İskelebaşı), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Büyükdada: (Şinası Rıza), Heybelide: (Tanaş).

S P O R

İki rakib boksör için son bir fırsat daha

Birbirlerine meydan okuyan boksör Yorgo ve Kiryakoya Halkevi salonunda çarpışma fırsatı verildi

İstanbul tanınmış iki boksörü olan Yorgo ile Kiryakonun uzun zamanmandanberi birbirlerine meydan okudukları malumdur.

Zaman zaman kuvvetli boks hareketlerine şahid olur dururuz. Bir vakitler büyük bir rağbet gören boksun bugün kendi haline terk edilmiş olması yüzünden kıyıda, bucakda bu sporla meşgul olanları büsbütün yüzüstü bırakmıştır.

Diğer taraftan bazı klüplerimizin boks faaliyetine rağmen resmî ve hususî hiç bir hareketin yapılamaması ring ve müsaid salon bulunmadığından ileri gelmektedir.

Kiryako, Yorgo maçı da bu mahzurlar dolayısıyla haftalardanberi iki boksörü ortada süründürüp durmaktadır.

Bütün bir mevsim zarfında en sıkı idmanlarını Beyoğlu Halkevi salonunda yapan iki boksörün bir izzeti nefis meselesi yaptıkları bu müsabaka için

Halkevinin kendi salonlarını onlara açmağa karar vermiş olmaları memnu niyetle karşılamaları lâzımdır.

Büyük ve müsaid bir salonda kazanacakları üç beş kuruştan ziyade şerh için çarpışacaklarını her fırsatta ilerleyen boksörlerin karşılarına çıkan bu çarpışma fırsatını kaçırmayacaklarını zannetmek isteriz.

Biz iki boksörü de yakinen tanıyoruz: Her ne şekilde olursa olsun, mayşeraihi nasıl kabul edilirse edilsin ilk fırsatta dövüşe razı olan Yorgodur.

Gazete sütunlarında devamlı bir surette birbirlerine meydan okuyan iki boksörü, maddî kazançtan ziyade bir haysiyet meselesi yaptıkları bu maçı Beyoğlu Halkevinin gösterdiği kolaylıktan istifade ederek yapmaları, artık yılan hikâyesine dönen dedikodularını örtecek en kestirme bir yoldur.

Ömer Besim

Hazırlanan Kır koşusu Talimatnamesi

Atletizm Federasyonu tarafından hazırlanan kır koşuları talimatnamesini aynen dercediyoruz:

1 — T. S. K. Atletizm Federasyonu, İzmir, Ankara ve İstanbulda federe ve gayrifedere klüpler arasında bir (Kros Kantri) müsabakası tertib etmiştir. Müsabakanın adı (Türk Spor Kurumu Kros Kupası) müsabakasıdır.

2 — Bu Krosa, her klüp dörder kişilik takımlarla iştirak eder.

3 — İsteyen klüp daha fazla takımla da iştirak edebilir. Ancak her takım teşkil eden koşucular evelden tesbit ve ona göre yarışa sokulmalıdır.

4 — Hiç bir klübe mensup olmiyan ferdi koşucular da bu yarışa iştirak edebilecekleri gibi, dört kişilik takımı olmiyan klüpler de, elindeki mevcut koşucularını yarışa sokabilir. Ancak bunlar nihai takım tasnifinde yer alamazlar.

5 — Bir takımın, takım tasnifine girebilmesi için, bu takımı teşkil eden her koşucunun yarışa ikmal etmesi lâzımdır.

6 — Koşunun mesafesi (7500) metredir. Yarışın geçeceği yol Atletizm Federasyonu -nunca tesbit edilecektir.

7 — Yarışın tarihi 20 Şubat 938 pazar günüdür. Saatini o şehrin atletizm Ajansı tespit eder.

8 — Bu yarış her sene aynı tarihte ve aynı mesafe ve yol üzerinde aynı şartlar dahilinde tekrarlanacaktır.

9 — Koşuyu bitiren her atlet koşuyu bitiren kanun teklifini tenkid ediyor, ve diyor ki:

«Niçin, her vatandaşın, her yerde, herkesle türkçe konuşmasını bilâkayduşart mecburileştirerek mahzurludür. Mektublerimizde lisan dersleri var. Demek ki, lisanla hürmetimiz kâfi derecede büyüktür, fakat bir lisanı öğrenmek, ilerletmek, yahud unutmamak için, konuşmak lâzımdır. Bu lüzümü tamamen inkâr edersek, karşılaştığımız zarar hayli büyüktür. Sonra verilen ceza ile, işlenen suç arasında nisbet te gözetilmemiş. Meselâ, kazara bir başka lisan konuşan vatandaş, icrayı san'attan menedilecektir. Bu nasıl olur? Faraza, koskoca bir avukatın, bir doktorun diploması, lâletta-yin bir memurun tutabileceği bir zabıt varakasına kurban mı gidecek?

Bunun, ne geniş haksızlıklara ve suiistimallere yol açabileceğini söylemeye bile lüzüm görmüyorum. Fakat kanaatim var ki, bu teklif, Mecliste müzakere edilirken, kâfi derecede tashih edilecektir. Gene meselâ, bana, türkçe bilmiyen bir hasta gelse, ben de onun lisanından anlasam, ne yapacağım -Ona:

«Efendim, sizin lisanı konuşmak bize yasaktır! Başka kapıya!» mı diyeceğim?

Hülâsa, bu lâyiha, kabili tatbik bir şekle sokulmadan, kanun haline girmeyecektir kanaatindeyim.

Maamafih bunun haricinde, bazı kim-

Şild maçları Tehir edildi

Havanın bozukluğu dolayısıyla bugün yapılması icab eden şild maçları tehir edilmiştir. Yalnız geçen hafta yağmur dolayısıyla tehir edilen Güneş - Vefa lig maçı bugün yapılacaktır.

Akeri liseler arasında

Askeri liseler arasında yapılacak olan boks maçları hakem bulunamaması yüzünden yapılamamıştır. Müsabakalar bugün Maltepe lisesinde olacaktır.

Lig maçları yapılamadı

Birinci lige dahil klüplerin B. takımları arasındaki müsabakalar havanın bozukluğu dolayısıyla tehir edilmiştir.

Yarışın srasına göre sayı alır. Bu suretle, en az sayı toplayan takım yarışa kazanır.

10 — Yarışın takım tasnifinde kazanan klübe büyük bir kupa, ferdi tasnif neticesinde birinci, ikinci ve üçüncü gelen koşuculara da birer küçük kupa verilir. Ferdi birinci ve ikinci ile üçüncülerin bir klüp veya takıma mensup olması meşrut değildir.

11 — Bu yarışın en çok atlet sayısıyla iştirak eden klübe de bir kupa verilir. Ancak bu tasnife girecek olan her atletin yarışa mesafesini tamamen koşmuş ve yarışa bitirmiş olması şarttır.

12 — Yarışın teknik hususlarında beynelmül atletizm federasyonunun nizamları müteberdir.

Türkçe konuşma mecburiyeti hakkındaki kanun teklifi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

verilen kanun teklifini tenkid ediyor, ve diyor ki:

«Niçin, her vatandaşın, her yerde, herkesle türkçe konuşmasını bilâkayduşart mecburileştirerek mahzurludür. Mektublerimizde lisan dersleri var. Demek ki, lisanla hürmetimiz kâfi derecede büyüktür, fakat bir lisanı öğrenmek, ilerletmek, yahud unutmamak için, konuşmak lâzımdır. Bu lüzümü tamamen inkâr edersek, karşılaştığımız zarar hayli büyüktür. Sonra verilen ceza ile, işlenen suç arasında nisbet te gözetilmemiş. Meselâ, kazara bir başka lisan konuşan vatandaş, icrayı san'attan menedilecektir. Bu nasıl olur? Faraza, koskoca bir avukatın, bir doktorun diploması, lâletta-yin bir memurun tutabileceği bir zabıt varakasına kurban mı gidecek?

Bunun, ne geniş haksızlıklara ve suiistimallere yol açabileceğini söylemeye bile lüzüm görmüyorum. Fakat kanaatim var ki, bu teklif, Mecliste müzakere edilirken, kâfi derecede tashih edilecektir. Gene meselâ, bana, türkçe bilmiyen bir hasta gelse, ben de onun lisanından anlasam, ne yapacağım -Ona:

«Efendim, sizin lisanı konuşmak bize yasaktır! Başka kapıya!» mı diyeceğim?

Hülâsa, bu lâyiha, kabili tatbik bir şekle sokulmadan, kanun haline girmeyecektir kanaatindeyim.

Maamafih bunun haricinde, bazı kim-

selerin tahammül olunamayacak derecede ileri vardırırdıkları lisan züppeliklerini ortadan kaldırmak için, saydığım mahzurlar dikkatle nazarı itibara alınmak şartile, kanunî tedbirler alınmasına da şerhleyhad değiliz.

Hüseyn Cahidin düşüncesi

Değerli edib Bay Hüseyn Cahid ise, bu kanun lâyihası hakkındaki fikrini iki kelimeyle hülâsa ediyor:

«Çok muvafık!..»

San'atkar Bedia Muvahhid diyor ki: «Bence, Türkiye'de yaşayan her vatandaş türkçe konuşmalıdır. Çünkü burası Babil kulesi değildir!

Bir Musevi tacirinin fikri

Franko isimli Musevi bir tacir de muharririmize düşüncelerini şöyle anlatmıştır:

«Ben haricte olduğu gibi evimde de zevcemle türkçe konuşurum ve çocuklarım Musevice tek kelime bilmezler. Bence insan sevdiği yerde yaşar ve yaşadığı yerin de, sade havasını, suyunu, ekmeğini değil, âdetlerini, hususiyetlerini, lisanını, kanunlarını, hattâ cezalarını bile sever. Binaenaleyh burada yaşayanlar, buranın lisanını da sevmelidirler. Eğer bu lisanı sevmiyenlerin, konuşmıyanların, yüreklerini eşlerseniz, orada daha başka adavet tohumlarının da beslendiğini görürsünüz ve bence, onlar, kanunun tesbit edeceği her türlü cezaya müstahaktırlar!»

EVİNİZDE BİR PUDRA MÜSABAKASI YAPINIZ

Kullandığımız pudranın rengi ne olursa olsun belki de size uygun gelmiyor. Bazı sarışınlar, esmerlere mahsus bir pudra kullandıklarında kendilerine daha uygun geldiği gibi bazı esmerler de, sarışınlara mahsus bir pudra kullandıklarında keza kendilerine daha uygun gelebilir. Bunu anlamamanın çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir.

Posta, ambalaj vesair masarife karşılık olmak üzere İstanbul 622 posta kutusu adresine (T. S. 5) rumuzile 12 kuruşluk pul gönderdiğiniz takdirde size hususî modelde bir kutu pudra ile muhtelif renklerde numunelik 4 ufak paket pudra gönderilecektir. Mektubunuz da her vakit kullandığınız pudranın rengini de bildirmeyi unutmayınız. Bu suretle yalnız kendi başınıza veya arkadaşınızla beraber tecrübe ederek hakikî bir pudra müsabakası yapmış olursunuz.

Tokalon pudrasının her tene uygun yeni ve orijinal renkleri vardır. Bu pudra havalandırılmış, gayri mer'î ve kat'iyen sudan müteessir olmaz. Gazeteler, iki Amerikalı yüzücünün sudan müteessir olmayan bu pudrayı kullanarak iştirak ettikleri olimpik oyunlarından sonra bile tenlerinin kat'iyen bozulmadığını yazıyorlar.

Devlet Demiryolu arı ve Liman arı işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli, isim ve miktarları aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı malzeme 4/2/1938 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizarlarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (32)

Liste No.	Malzemenin ismi	Mikdar Kg.	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
1	Muhtelif rondelâ, gupilya ve bakır perçin.	24570	8000	600
2	Muhtelif maden ve ağaç vidaları.	21775	13400	1005
3	98 kalem Haushalter ve Resny sistemi sür'at kontrol saati ve teferrüatı.		8500	637½

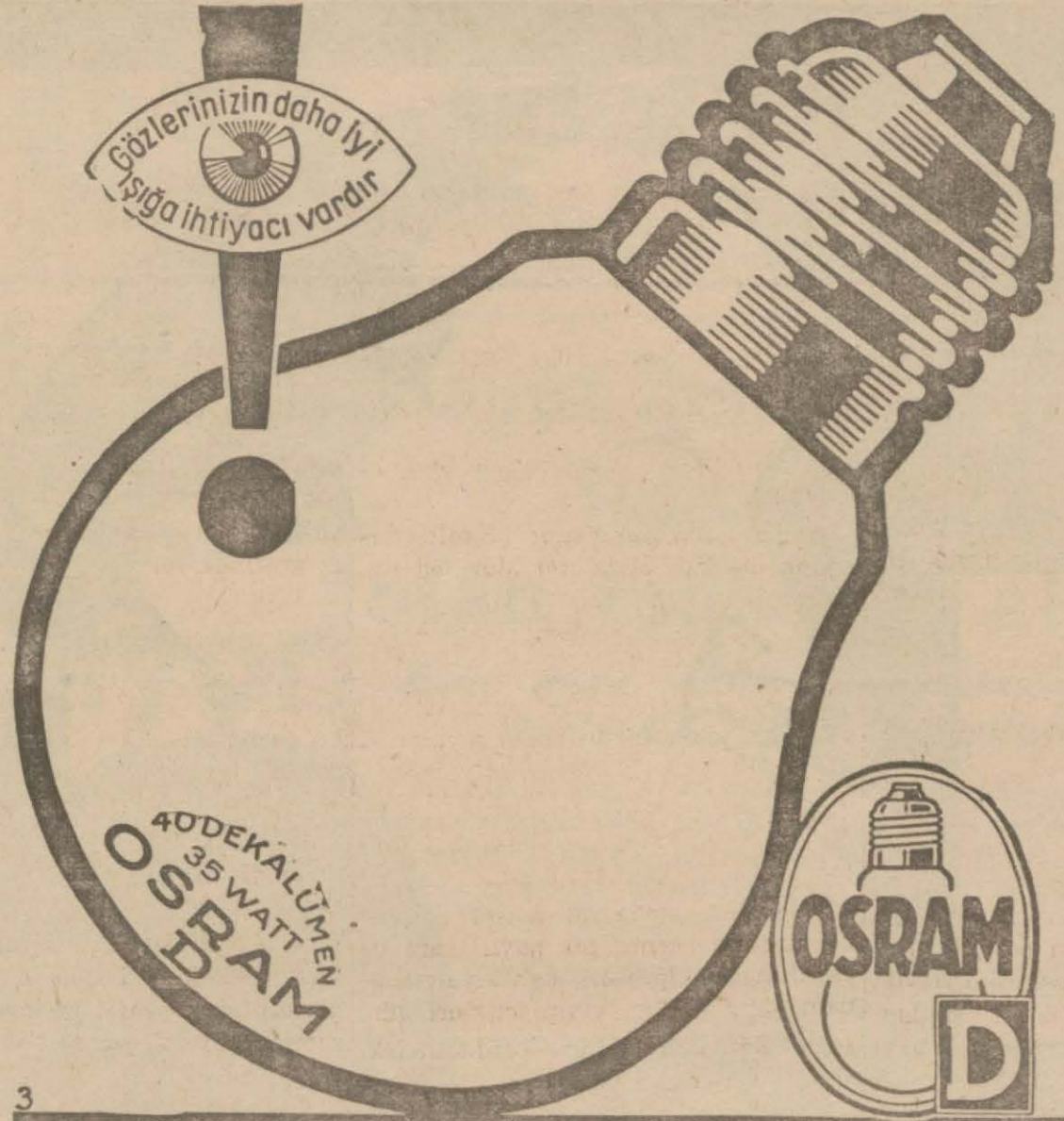
Şehir tiyatrosu
Dram kısmında
Bugün saat 15.30 da
ve akşam saat (20.30) da
Erkek ve Hayaletleri
Piyas 4 perde 16 tablo
Yazan: H. Lenormand

Komedi kısmında
Bugün saat 15.30 da
ve akşam saat (20.30) da
SATILIK, KIRALIK
Komedi 3 perde
Yazan Andre Birabeau

ERTUĞRUL SADI TEK
TIYATROSU
Yarın gece
(Kadıköy - Süreyya)
Salı: (Bakırköy)
Çarşamba: (Üsküdar)
sinemalarında
İTAAT İLÂMI
Yeni Vodvil 3 Perde.
Yazan: Musahib Zade Celâl

**Taklid hiçbir zaman
aynı olamaz.
Taklid benzeri
demektir.
KREM PERTEV**
Bu itibarla en üstün
kremdir.

Doktor
İbrahim Zati Öget
Belediye karşısında, Piyerloti
caddesinde 21 numarada hergün
Öğleden sonra hastalarını kabul
eder.

OSRAM-D

Dekalümen lâmbası asgarî bir istihlâk temin eder.

SAÇ BAKIMI

Güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilaçtır.

Yıkıcı Aranıyor

Tahtası, tuğlası ve kiremidi bol olan bir ev yıktırılacaktır.

Talip olanların Babıâli cad desinde İkdâm Yurdunda 2 nci katta (Yedigün) gazetesi müdürüğüne müracaatları.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlânlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLILIGİL

BETONARME KÖPRÜ İNŞAATI İLÂNI Nafia Vekâletinden:

1 — Sinop vilâyetinde ve Sinop - Ayancık yolu üzerinde, Karasu betonarme köprüsü inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Bu köprünün yeni keşif bedeli (48.000) liradır.

2 — Eksiltme 19/1/1933 tarihine müsadif çarşamba günü saat (16) da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (240) kuruş mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin (3.600) liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair Vekâletimizden alınmış müteahhitlik vesikasile Ticaret Odasına kayıtlı olduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktezidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4709) (8699)

Maliye Vekâletinden

Eski bronz beş kuruşluklarla yüz paralıklar ve nikel kırk paralıklar 1/1/938 tarihinden itibaren bir sene nihayetinde yani 1/1/939 tarihinde tamamen tedavülde kaldırılacaktır.

Keyfiyet 2257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince ilân olunur. «8620»

Tarsus Belediye Reisliğinden:

Belediyemiz itfaiyesine kapalı zarf usulile bir Yangın Arazözö alınacaktır. Muhammen bedeli (6830) lira olup muvakkat teminat akçesi (512) lira (25) kuruştur. İhalesi 20/1/1938 Perşembe günü saat 15 de Belediye Encümeninde yapılacağından isteklilerin şartnamesini Belediyemizden aramaları ilân olunur. (1)

HOLANTSE BANK-UNIN
KARAKÖY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESAPLAR
*
TİCARİ KREDİLER
*
İHRACAT VE İTHALÂT
FINANSMANI
*
VADELİ MEVDUAT
*
ESHAM VE TAHVİLÂT
MUHAFAZA VE İDARESİ
*
KIRALIK KASALAR

1

TIRYAKİ

1000

SIGARAYA

BEDEL

25 İnce
20 Kalın

15 kuruştur

KANZUK

MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı
İstanbul Satın Alma Komisyonundan:

- 1 - Gümrük Muhafaza örgüdü için 7000 kilo sabunun 10/1/1938 Pazartesi günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Tasınlanan tutarı 2100 lira ve ilk teminatı 158 liradır.
- 3 - Şartname ve evsaf Komisyonudur. Görülebilir.
- 4 - İsteklilerin gün ve saate vezne makbuzu veya Banka mektublarıyla birlikte Galata Eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komisyona gelmeleri. (8579)

1938 Modeli
KAMYONET
İki bin kilo yükü, otuz
iki para masrafla bir
kilometreye taşır
MERCEDES - BENZ;
Taksim Bahçesi karşısı

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca tanzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

RADYOLİN

ile niçin dişleri fırçalamak lâzımdır

Çünkü:

Radyolin dişleri temizliyerek sağlık ve güzellik vermekte, sizi, şu veya bu diş macununu deneyerek dişlerinizi bozmaktan kurtarmıştır.

Radyolin terkinin kudret ve haliyetine rağmen azami ucuzluğu ve

azami tazeliği temin ederek sizi yabanc ve pahalı macunlardan kurtarmıştır. Radyolin mikropları öldürerek diş etlerine ve bütün ağıza temizlik ve sihat kazandırır ve bu neticeyi garanti eder.

Daima Radyolin
ile fırçalayınız

İstanbul Defterdarlığından:

Galata Gümrük karşısında Rıhtım ve Kılıç Ali Paşa caddeleri arasında her iki caddeye yüzü bulunan ve 1760 metre murabba saha üzerine inşa edilmiş olup evvelce Tütün İhisar idaresince depo olarak kullanılan eski 3 yeni 187, 188, 191 numaralı kârgir İcâlîye hanı ile aitindeki 193, 195, 197 numaralı dükkanlar parası peşin ve sırf nakit verilmek şartile elli bin lira muhammen bedel üzerinden kapalı zarf usulile satılacaktır. İsteklilerin 3750 liralık muvakkat teminat akçesi makbuzlarla teklifnamelerini 24/1/1938 pazartesi günü saat 14 de Galata Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan Komisyon Başkanlığına vermeleri ve saat 15 de mektuplar açılırken Komisyon'da hazır bulunmaları. (M.) (29)

Kış geldi, havalar soğudu.

Ufak bir üşütme başınıza büyük bir hastalık çıkarabilir.
Bunun için derhal bir

SEFALİN

ALINIZ.

SEFALİN

Aldıktan sonra Bütün
ağrılardan Kurtuldum

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ VE ROMATİZMA
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Taklidlerinden sakınınız ve ısrarla SEFALİN isteyiniz.

1 lik ve 12 lik ambalâjı vardır.